ሓዳስ ኤርትራ

መበል 28 ዓመት ቁ. 84 ዓርቢ 7 ታሕሳስ 2018 ገጻት 12 ዋጋ 2.00 ናቕፋ

ገጽ- 2
ቱርኪ፣ ኣባልነት . . .

ገጽ- 4
ባህሊ ነቐፌታ

ገጽ- 5
ሕጊ

ገጽ- 7
ምሕደራ ግዜ ንሰራሕተኛታት ደቀንስተዮ

ገጽ- 9
ዘይተሰዓርነት ኣርሰናል ቀጺሉ

ኤርትራውያን ኣብ ወጻኢ ዝተፈላለዩ ንጥፈታት ኣካዩዶም

ሃገራውያን ውዳቤታት ኣብ ጀርመንን ኩወይትን ዝተፈላለዩ ንጥፈታት ህዝባዊ ዲፕሎማሲ ኣሰላሲሎም።

ሃገራዊ ሸማግለ ኣብ ጀርመን ወከልቲ ልዕሊ 26 ሃገራዊ ሸማግለ ከተማታት ኣብ ዝተረኽቡሉ፣ ብ24 ሕዳር ኣብ ከተማ ፍራንክፈርት ጉባኤ ኣካዪዱ።

ኣብ'ቲ "ሃገራዊ ሸማግለ፣ ንጥርናፈን ወሀደትን ኤርትራዊ ዜጋ" ብዝብል ቴማ ዝተኻየደ ጉባኤ፣ ኣቦመንበር ውዳበ - ዶክተር ተስፋይ ዓበለሎም፣ ጉባኤኦም፣ ኣብ ዞባና ሓድሽ ምዕባለታት ኣብ ዝተኸስተሉን ዘይፍትሓዊ እገዳ ኣብ ዝተላዕለሉን ግዜ ይካየድ ብምህላዉ፣ ምስ መድረኽ ዝሳነ ናይ ስራሕ መደባት ምሕንጻጽ ከምዘድሊ ኣገንዚቡ።

ጉባኤ ኣብ መወዳእታ፣ መደባት ሃገራዊ ሸማግለ ንምድንፋዕ ዝሕግዙ ውሳኔታት ኣሕሊፉን ዝ.ኢ እተወጽአ ኣኪያዲት ኣካል መረጹን።

ኤርትራውያን ነበርቲ ከተማ ፍራንክፈርት፣ "ጽንዓት ስዒሩ" ብዝብል ቴማ ብ24 ሕዳር ኣብ ዘወደብዎ ምትእኽኻብ፣ ንመስርሕ ሰላም ኤርትራን ኢትዮጵያን ከምኡ'ውን ንምልዓል

ጀርመን

ዘይፍትሓዊ እገዳ ጸምቢሎም።

ቦርድ ሃ.ግ.ደ.ኤ. ኣብ ኤውሮጳን ኣካየድቲ ኣካል ዞባ ኤውሮጳን ድማ፣ ካብ 29 ሕዳር ክሳብ 2 ታሕሳስ ኣብ ከተማ ፍራንክፈርት ዓመታዊ ኣኼባ ኣካዪዶም።

ፕረዚደንት ሃግደኤ ወይዘሮ ተኽኣ ተፋሚካኤልን ወከልቲ ትሽዓተ ሃገራት ኤውሮጳን ድማ ተሳቲፈናኦ። ናይ 2019 መደባት ድማ ተሓንጺጹ።

ኤርትራውያን ነበርቲ ሃገረ-ኩወይት ብወገኖም፣ "ዘይፍትሓዊ እገዳ ብሓድነትናን ጽንዓትናን ተሳዒሩ" ብዝብል ቴማ ኣብ ዘወደብዎ ጸምብል፣ ድልውነቶም ንመድረኻዊ ተልእኾ ደጊሞም ኣረጋጊጾም።

ኣብ ሎጎ - ዓንሰባን ዓሰብን፣ ኣብ ሕጊ ዘተኰረ ኣስተምህሮ ተዋሂቡ

ኣብ ንኡሳን ዞባታት ሎጎ-ዓንሰባን ዓሰብን ንህዝበን ተመሃሮን ኣብ ምኽልኻል ገበናትን በደላትን ዘተኰረ ኣስተምህሮ ተዋሂቡ።

ኣብ ንኡስ ዞባ ሎጎ-ዓንሰባ ኣብ 10 ምምሕዳራት ካብ ቤ.ን ካልኣይ ደረጃ ቤት-ትምህርትን ካብ 5 ክሳብ 29 ሕዳር ኣብ ዝተኻየደ ርክብ ፖሊስን ህዝብን፣ ሓላፊ ዝርኣዩ ገበናትን በደላትን ንምግታእ፣ ኣብ ሕጊ ዘሎ ኾቕሓት ምብራኽ ዓ.ቢ ኣገዳሲት ከምዝኾነ፣ ኣዛ. መደበር ፖሊስ መቕርካ ምኽትል ተለንት ሻወሽ ወልደጋብር ኣገንዚቡ።

ሓላፊ ምኽልኻል ገበን ኣብቲ መደበር ኣቶ ዳል ተኽለ ብወገኦ፣ ተርእዮን ዓይነትን ናይ'ቲ ብዝደጋገሚ ዝኽሰት ገበናት ብዝምልከት መብርሂ ድሕሪ ምሃብ፣ ነበርቲ ብንቕሓት ክምከቱዎ ኣተሓሳሲቡ።

ኣብ ዓሰብ ድማ፣ ኣዛ. ፖሊስ ትራፊክ ዞባ ደቡባዊ ቀይሕ ባሕሪ ሜጀር መልኣከ ገብረማርያም፣ ተመሃሮ ካብን ናብን ትምህርቲን ገዛውምን ኣብ ዝመላለሱሉ፣ ሕጊ ትራፊክ ከኽብሩ ኣዘኻኺሩ።

ተሳተፍቲ፣ ንጥፈታት ኮማዊ ፖሊስ ክሕይል፣ ህዝቢ እዋናዊ ሓበሬታ ንፖሊስ ዝህበሉ ኣገባብ ክተኣታቶ፣ ናይ ጎደና መብራህቲ ዘይብሉ ቦታታት ክዕበረሉ ሓቲቶም።

ሰ/መብራህቱ ኣሚን

ባጽዕ - መማህራን ተወሳኺ ስልጠና ተዋሂቡዎም

ቤት-ጽሕፈት ሚኒስትሪ ትምህርቲ ንኡስ ዞባ ባጽዕ ብ2 ታሕሳስ - ን51 ናይ ማእከላይ ደረጃ መማህራን ኣብ ስርሖም ዝሕግዞም ስልጠና ወሂቡ።

እቲ መደብ፣ ኣብ መስርሕ ምምሃርን ምስትምሃርን እኹል ፍልጠት ብምድላብ፣ ኣብ ብቕዓት ተመሃሮ ለውጢ ንምምጻእ፣ ከምኡ'ውን ሓድሕዳዊ ተመኩሮታት ብምልውዋጥ ሞያዊ ብቕዓቶም ንምዕባይ እዩ።

ሓላፊ ትምህርቲ ኣብ'ቲ ንኡስ ዞባ መምህር እስማኤል ሳልሕ፣ እቲ ዝቐስሙዎ ትምህርቲ ኣብ መዓልታዊ ስርሖም ሓጊዙ ኣብ ርእሲ ምኻኑ፣ ኣብ ምምሕያሽ ብቕዓትን ደረጃን ተመሃሮ እውን ኣስተዋጽኦ ክህልዎ ትጽቢቱ ገሊጹ።

ኣቐዲሙ ኣብ ናይ መበኢታ መማህራን ከምእተዋህበ፣ ኣብ ናይ ካልኣይ ደረጃ መማህራን እውን ብዝተመሳሰለ ክወሃብ ምኻኑ ድማ ሓቢሩ።

ኣህጉራዊ ጉዳያት

ቱርኪ፡ ኣባልነት 'ሕብረት ኤውሮጳ' ንምርካብ 55 ዓመት ኣብ ትጽቢት

ተስፋኣለም የማነ

ካልኣይ ክፋል

ቱርኪ፡ ኣብ መፋርቕ 1980ታት ኑዩም ኣብ ደቡባዊ ምብራቕ ግዝኣታ ሰውራ ዘበሱ ሓይልታት ኩርድ ንምጭፍላቕ ዝወሰደቶ ብዙሕ ደም ዘፍሰሰ ወተሃደራዊ ስጉምቲ፡ እቲ ካልእ ምስ ሕብረት ኤውሮጳ ንኸይትጽንበር ዝዕንቅፍ ዝበረ ረቛሒ እዩ። መራሕቲ ናይ'ቲ ሕብረት፡ ቱርኪ ኣብቲ ደማዊ ኩናት ኣብ ልዕሊ'ቶም ናይ ምንጻል ኣጀንዳ ዝበርም ወካሉዳን ኩርዳውያን ኣሰቃቒ ዝበሉዎ ግህሰት ሰብኣዊ መሰላት ከም ዝፈጸመት ብምኽንያቱ፡ ኣብ ሰብኣዊ መሰላት ደቂ-ኣዳም ዘለዋ ሕማቕ ኣተሓሕዛ ክሳብ ዘዮመሓየሸት፡ ምስ ሕብረት ኤውሮጳ ክትጽንበር ፈጺሙ ዘይከኣል ምኻኑ ኣብ እዋኑ ኣፍሊጦማ ነይሮም። ንሳዮም ብዘወሳኺ፡ ቱርኪ ኣብ ማሕበራዊ፡ ፖለቲካውን ቁጠባውን መዳያት እትኽተሎም ፖለሲታት ምስ ናይቲ ሕብረት ፖለሲታት ዘይቃደዉ ከም ዝኾኑ ብምጥቃስ፡ ንቅድም ኣብዚኣቶም ዝዕጉብ ጽግኣዊ ለውጥታት ገይራ ክትቀርብ ከም ዘለዋ፡ ኣብ 1990ታት መተሓሳሰቢ ኣቕሪቦሙላ ነይሮም። እንተኾኑ፡ እታ ሃገር ክሳብ'ዚ እዋን'ዚ ኣብዞም ዝተጠቕሱ ጸላታት ዝበረቶ መሰረታዊ ምትዕርራይ ወይ ለውጢ ከም ዘየለ ክኢላታት የመልክቱ። ብፍላይ ኣብ ፖለቲካዊ መዳይ፡ እታ ሃገር ናብ ዝኸፍአ ደረጃ እናንቆልቆለት ክትመጽእ ምጽንሓን ኾ'ውን ትቕጽል ምህላዋን እዮም ክኢላታት ወሲኾም ይገልጹ። ብፍላይ እዚ ኣብ ስልጣን ዘሎ ስርዓት ኣብ ጉዳይ ፖለቲካውያን ተቓወምቲ ሓይልታት፡ ናጽነት ሚድያታት፡ ሓሳብካ ብናጻ ምግላጽ፡ ወዘተ. ዝኽተሎ ዘሎ ተጻይ ፖለሲ፡ ንተኽእሎ ምጽንባር ቱርኪ ምስቲ ሕብረት ናብ ዕጹው ማዕጾ ገጹ የምርሖ ከም ዘሎ'ዩ ዝሕበር።

ሕቶ ቱርኪ ቡቲ ሕብረት ተቐባልነት ከይረኽብ ዓንቂፉ ዝጸንሐን ኾ'ውን ዝዕንቅፍ ዘሎን ካልእ ረቛሒ - ጉዳይ ደሴት ቆጵሮስ እዩ፡ ከም ዝፍለጥ፡ ሰሜናዊ ክፋል'ታ ደሴት ክሳብ'ዚ እዋን'ዚ ኣብ ትሕቲ ቁጽጽር ቱርኪ እዩ ዝርከብ፡ ጉዳይ ቱርክን ቆጵሮስን ንፈለማ እዋን ኣብ መድረኽ ኤውሮጳ ርሱን ክትዕ ከለዓዕል ዝጀመረ፡ ቱርኪ ኣብ 1974 ነታ ደሴት ድሕሪ ምውራራ እዩ። እታ ቀንዲ መቓናቕንታ ዝበረት ግሪኽ ኣብ 1964 ነታ ደሴት ምስ ልሓቐታ፡ ቱርኪ ድማ 10 ዓመት ጸኒሓ ሰራዊታ ናብቲ ቦታ ብምልኣኽ ነቲ ሰሜናዊ ክፋል ካብ ግሪኽ መዝዒዓ ተቘጻጺራቶ። ክሳብ ሕጂ ድማ ሰራዊታ ኣብኡ ዓሲኩ ይርከብ። በዚ መሰረት፡ ሰሜናዊ ክፋል ቆጵሮስ ኣብ ትሕቲ ቱርኪ ክቕጽል እንከሎ፡ እቲ ደቡባዊ ክፋል ድማ ናጽነት ብምእዋጅ ናይ ግዝኣ-ርእሱ መንግስቲ መሰሪቱ ይመሓደር ኣሎ።

ወከልቲ ሕብረት ኤውሮጳ ብ1999 ኣብ ከተማ ሀልሲንኪ - ፊንላንድ ኣብ ዘቃንዑዎ ዋዕላ፡ ሪፓብሊክ ቆጵሮስን ቱርክን ሕጹያት ናይቲ ሕብረት ኩይነን ከም ዘለዋ ብምግላጽ፡ ኣብ ጉዳይ ክልቲአን ሃገራት ዲቕ ዝበለ ክትዓት ኣካዪዶም ነይሮም። ኣብ መወዳእታ፡ ቆጵሮስ ፍርቂ ጉድና ተገማዒ እንከሎ ሕቶ ኣባልነት ከተቕርብ መሰላ ምኻኑን፡ እቲ ሕብረት ኣብቲ ዝቐረበሉ ሕቶ ውሳነ ኣብ ምሃብ፡ ወሳናዊ ኩነታት እታ ደሴት ፈጺሙ ክጸልዎ ከም ዘይግባእን ተረዳዲኦም። ብኣንጻሩ፡ ቱርኪ ኣብ ምሕባርን ምርግጋእን እታ ደሴት ተራኣ ክተጻውት ከም ዘለዋ ብምዝኽኻር፡ ኣብ ጉዳይ ቆጵሮስ እትኽተሎ ፖለሲ ይሕመቕ ይጽበቕ ንውሳነ ሕብረት ኤውሮጳ ኣብ ሕቶኣ ክጸልዎ ከም ዝኽእል ኣጠንቂቖሙዋ።

ሕብረት ኤውሮጳ ብሓደ ግንቦት 2004 ኣብ ዘካየዶ ዋዕላ፡ ንሪፓብሊክ ቆጵሮስ ከም ኣባሉ ከም ዝተቐበላ ብወግዒ ኣፍሊጡ። ቱርኪ ግን ዝተርፉ ብዙሕ ስለ ዘለዋ፡ ከጸንሓ ወሲኑ ከም ዘሎ ገሊጹ። እቲ ውሳኔ ንዜጋታት ቆጵሮስ ብሓጎስ ዘሰራሰረ፡ ንዜጋታት ቱርኪ ድማ ብኣንጻሩ ዘቖጠዐን ዘጉሃየን እዩ ነይሩ። ብፍላይ ቱርካውያን ሕብረት ኤውሮጳ ነታ ንዊሕ ዓመታት ክይሰልከየት ዝለመነቶ ቱርኪ ኣግኒዩ ነታ ኣብ ሓጺር እዋን ሕቶ ዘቕረበትሉ ንእሽቶ ደሴት ክቕበላ ምምራጹ፡ "ድርብ መመዘኒ'ዩ ዝኽተል" እናበሉ ኣብ ልዕሊ'ቲ ሕብረት ጸልኣቶም ክገልጹ ተሰሚዖም። እቲ ውሳኔ ንቱርኪ ሓደ ሓደሽን ኣሰንባድን ሃገር'ውን ኣግዚዱላ'ዩ። ንሱ ድማ፡ ቆጵሮስ ኣባል ሕብረት ኤውሮጳ ካብ ኩነት፡ ኣብቲ ሕብረት ንዘውጻ ናይ ቀውፊ መሰል (veto) ተጠቒማ ንሕቶኣ ወትሩ ክትዓግቶ ከም እትኽእል'ዩ። እዚ ከኣ ቱርኪ ንሪፓብሊክ ቆጵሮስ ከም ሃገር ኣፍልጦ ክሳብ ዘይሃበታ፡ ምስ ሕብረት ኤውሮጳ ንምጽንባር እተካይዶ ጻዕርታት ፈጺሙ ክሰልጣ ከም ዘይክእል በሪሁላ።

ከምቲ ዝተጸበዮቶ ድማ፡ ቆጵሮስ ኣብቲ ሕብረት ኣባልነት ምስ ረኸበት፡ ሕብረት ኤውሮጳ ኣብ ሕቶ ኣባልነት ቱርኪ ኣመልኪቱ ምስ መንግስቲ ኣንካራ ዝኾነ ስምምዕ ከይተኻእለ፡ ቡቲ ናይ ቀውፊ ስልጣና ተጠቒማ ክትዓግቶ ጀሚራ። ብቱርኪ ንዘቐረበ - ሕብረት ኤውሮጳ ኣብ ልዕሊ'ቲ ካብ ሰሜናዊ ክፋል ቆጵሮስ ናብ ኤውሮጳ ዝኣቱ ናይ ሸቐጥ ኣቕሑ ዝሰልዖ ታሪፍ ከልዕሎ ዝጠልብ እማመ'ውን ብተመሳሳሊ ኣጉዚብ ኣፍሺላቶ። ኣብ ቀጻሊ'ውን ጉዳይ ቱርኪ እንድሕር ተላዒሉ፡ ንምፍሻሉ ናይ ቀውፊ መሰላ ካብ ምጥቃም ድሕር ከም ዘይትብል ኣጠንቂቓ።

ቱርኪ ብወገኑ፡ ንቆጵሮስ ብድሕሪ መጋረጃ ተኸዊለን መጋበርያ ዝዑበራኣ ዘለዋ - ጀርመን፡ ፈረንሳ፡ ብሪጣንያን ካልኦት ኣባል ሃገራትን ከም ዝኾና'ያ ክትወቕስ ጸኒሓ። ከም ዝፍለጥ፡ ቱርኪ 97% ልኡላዊ መሬታ ኣብ ውሽጢ ዶብ ኣህጉር እሲያ እዩ ዝርከብ። ካልእሲ ይትረፍ፡ እታ ዝዓበየት ከተማኣ ዝኾነት ኢስታንቡል'ውን ዝሰፍሐ ኣካላ ምስ እሲያ እዩ። ብንዲ ዝኾነ፡ እዘን ንሕብረት ኤውሮጳ ዝቖልሳን ኣብ ልዕሊ ካልኦት ኣባላት ናይ'ቲ ሕብረት ዓቢ ጽልዋ ዘለወን ሃገራት፡ ብጅኦግራፍ ኣካል ኤውሮጳ ዘይኮነት ሃገር ምስቲ ሕብረት ክትጽንበር ምፍቃድ ማለት፡ ንኻልኦት ኣብቲ ከባቢ ዝርከባ ዘዮድልያ ሃገራት ኤሲያ'ውን ኣሰር ቱርኪ ንኽስዕባ ምትብባዕ ከም ዝኾነ ብምእማን፡ እቲ ሕቶ ተቐባልነት ክረኽብ ድሌት ከም ዘይብለን'ዩ ዝሕበር። ብዘይካ'ዚ፡ ሕብረት ኤውሮጳ ብቱርኪ ኣቢሉ ምስ'ተን እስላማዊ ጥሩፋት ዝርኣየለን፡ ፖለቲካውን ጸጥታውን ዘይምርግጋእ ቀንዲ መለለዪኣን ኩይኑ ዘሎ ዒራቕ፡ ሶርያን ኢራንን ክዳወብ ፈጺመን ከም ዘይደልያ ተንተንቲ ፖለቲካ የመልክቱ።

ብመሰረት'ቶም ተንተንቲ ፖለቲካ፡ ቱርኪ ናብቲ ሕብረት ከይትኣቱ ጀርመንን ፈረንሳን ዝሰግኣሉ ካልእ ምኽንያት'ውን ኣሎ። ንሱ ድማ፡ ቱርኪ ብዙሕ ህዝቢ ስለ ዘለዋን ብልዑል ናህሪ ይዓቢ ስለ ዘሎን፡ ኣባል'ቲ ሕብረት እንተኾይና ሓንቲ ካብተን ኣብ ውሳነ ዝለዓለ ናይ ድምጺ መሰል ዘለወን ኣባል ሃገራት ክትከውን እያ። እዚ ማለት ድማ፡ ኣብ ኩሉ ትካላት ናይቲ ሕብረት እንተላይ ኣብ ባይቶን ቤት-ምኽርን ውሳነ ዘድልዮም ጉዳያት ኣብ ዝለዓሉሉ እዋን፡ ቱርኪ ብቲ ዝህሉዋ ዓቢ ናይ ድምጺ መሰል ተሓጊዛ ንተቓውሞ ካልኦት ኣባል ሃገራት ክትብድህ ክትክእል እያ። እዚ ማለት'ዚ ከኣ፡ ሓንቲ ካብተን ዝለዓለ ፖለቲካዊ ሓይልን ጽልዋን ዘለወን ኣባላት ናይቲ ሕብረት ክትከውን ከኽእላ እዩ። ብሓጺሩ፡ ኑተን ብዘለወን ሓይሊ ነቲ ሕብረት ዝቖልሳኣ ዘለዋ ጀርመንን ፈረንሳን ክትቃጸጸን እያ ማለት'ዩ። እዚ ሕጂ ልዕሊ 80 ሚልዮን በጺሑ ዘሎ ብዝሒ ህዝባ፡ ኣብ ዝመጽእ 2050 ናብ ልዕሊ 91 ሚልዮን ክዓቢ ትጽቢት ስለ ዘሎ፡ ካብ ሽዑ ንደሓር ነቲ ሕብረት ናብ ድላያ ኣንፊት እትቅልሶ መሳኺት ሃገር ከይትኾውን፡ ኣብ ስቡማዚ ጀርመንን ፈረንሳን ስግኣታት ኣሎ።

ቱርኪ ዘለዋ ትሑት ቁጠባዊ እቶት፡ ልዑል ናይ ኢታዊታት ዘይምዕሩይነትን ኣብ እንግድዓ ሕርሻ ዝተመርኮሰ ቁጠባ፡ እቲ ካልእ ነቲ ሕብረት ዘሰግኦ ዘሎ ረቛሒታት እዩ። ክኢላታት ቁጠባ ኤውሮጳ ከም ዝበሉዎ፡ ቱርኪ ኣብዚ እዋን ካብታ ዝደኸየት ኣባል ናይቲ ሕብረት እትበሃል ሮማንያ ንላዕሊ ድኽይቲ ኣላዋ። ስለ ዝኾነ ሓንቲ ካብተን ካብ ሕብረት ኤውሮጳ ፊናንሳዊ ሓገዝ ዝቕበላ ሃገራት እያ። ካብቲ ሕብረት ዓመታዊ ኣስታት 750 ሚልዮን ዩሮ ትቕበል። ኣብዚ ዝሓለፈ 11 ዓመት ካብቲ ሕብረት ዝረኸበቶ ጠቕላላ ሓገዝ ከባቢ 9 ቢልዮን ዩሮ ይበጽሕ። ስለዚ፡ እዛ ሃገር መበል 29 ኣባል ሕብረት ኤውሮጳ እንተኾይና፡ እቲ ሕብረት ኣብ ታሪኹ እቲ ዝለዓለ መጠን ምወላ ክጉብረላ ክግደድ እዩ። ብኻልእ ኣዘራርባ፡ ቱርኪ ብቑጠባን ካልእን ክሳብ ኣብ ደረጃ'ተን ካልኦት ሃብታማት ኣባል ሃገራት እትበጽሕ፡ ዝበዝሐ ክፋል ባጀት ናይቲ ሕብረት ናብ ቱርኪ ክውሕዝ እዩ።

. . . . ይቕጽል

ብዘይካ ሰኑይ መዓልታዊ እትሕተም ጋዜጣ

ዋና ኣሰናዳኢ

ኣስፍሃ ተኽለማርያም

ቍ.ስ 116266 / 201820(2220)

ቦርድ ምስንዳእ

ብርሃነ ምሕረትኣብ

ዮሴፍ ሃይለማርያም

ምሉእብርሃን ሃብተገብርኤል

ኤርምያስ ገብረልዑል

ሺሃብ ኣርኣያ

ቍ.ስ 201820 (2214)

ፋክስ፡ 127749 - ቍ.ሳ.ጶ. 247

ምዝርጋሕ ጋዜጣ

ቍ.ስ. 200454-07121322

ምልክታ

ቍ.ስ. 125013 - ቍ.ሳ.ጶ. 1284

ለይ-ኣውት

ኤደን ሃብተኣብ

ሳምራዊት መለስ

ሰማያዊት ሓይለኣብ

ሳራ ኣለም

ሎሚ ኣብ ERI-TV

ሰዓት	መደብ
12:00	ዶክመንታሪ
12:30	ዜና ትግርኛ
12:50	ካብ ዘባታት
13:30	ዜና ዓረብ
13:40	ሄሎ ደባይዋ ብቐጥታ
15:30	ምዛይክ
18: 50	ዶክመንታሪ
19:30	ተኸታታሊት ፊልም መንቐብ(9)
20:00	ዜና ትግረ
20:10	ቴራብ/ገለብ ደሓን
21:00	ዜና ትግርኛ
21:25	ሕርሻን ሃብቲ ባሕርን
22:00	ዜና ዓረብ
22:10	መላምሕ
22:30	ዜና እንግሊዝ

ጥዕና

ሱሌማን ኣሕመድ

ማዕድናት ንምህናጽ ኣካላት

ኣእካል፡ ስጋ፡ ፍሩታታትን ኣሕምልትን ከሎም ትሕዝቶ ማዕድን ኣለዎም።

ኣብ ኣካላትና ዝርከቡ ብዘይልዩናት ዝቑጸሩ ንኣሽቱ ዋህዮታት ብዝገብእ ክዮብዎን ስርሖም ከሳሰሉን ናይ ግድን መኣዛ (nutrient) የድልዮም። መኣዛ ብመንገዲ ቫይታሚን፡ ካርቦሃይድሬት፡ ማዕድንን ስብሕን ይግለጽ። እዞም መኣዛታት ስብኡትና ባዕሉ ዘፍርዮም ወይ ካብ መግቢ ዝረኽቦም ክኸውን ይኽእል። ኣብዚ ጽሑፍ'ዚ ንሰብኡትና ኣገደስቲ ዝኾኑ ማዕድናት ክንዘርዝር ኢና።

ካልሽዩም (Calcium)

ኣካላትና ተሪር ስርዓተ ዓጽምን ኣስናንን ክውንን ካልሽዩም የድልዮ። ካልሽዩም ኣብ ምትሕልላፍ ተዘዘታ (መልእኽቲ) ናይ መትንታትን ጭዋዳታትን'ውን ኣገዳሲ ተራ እዩ ዝጻወት።

ኣብ መዓልቲ ካብ 1000 ክሳብ 1200 ሚሊ. ግራም ካልሽዩም ክንወስድ ይምከር። ትሕዝቶ ካልሽዩም ካብ ጸባን ውጽኢቱን ከምኡ'ውን ካብ ቆጽላት ኣሕምልቲን ካውሎን ክንረኽቦ ይከኣል።

ፖታሽዩም (Potassium)

ፖታሽዩም ንኤለክትሪካዊ ንጥፈታት ናይ ልቢ ይቆጻጸር። ንቡር ህርመት ልቢ ንኽዕቀብ ኣገዳሲ ጥቕሚ የበርክት። ኣካላትና ፕሮቲን ከፍሪ ምስ ዝደሊ ፖታሽዩም የድልዮ እዩ። ዝወሰድናዮ ካርቦሃይድሬት ንኽሰብር'ውን የድሊ። ንውዕየት ኣካላት የተርንዕ።

ሓደ በጽሒ ክሳብ 4700 ሚሊ. ግራም ካልሽዩም ክወስድ ይግባእ። ስጋ ከብቲ፡ ዓሳ፡ ደርሆ፡ ድንሽን ኮሚደረን ትሕዝቶ ፖታሽዩም ዘለዎም መግብታት እዮም።

ሶድዩም (Sodium)

ልዕሊ. ዓቕን ሶድዩም ምውሳድ ጸቕጢ. ደምን ዝተፈላለዩ ሕማማት ልብን ከተማዕብል ንዘለካ ተኽእሎ ዘቀላጥፍ'ኳ እንተኾነ፡ መትንታትን ጭዋዳታትን ኣካላትና ክቃቐሑ ናይ ግድን የድልዮም። ሶድዩም ኣብ ዋህዮታትና ክሀሉ ናይ ዝግበኦ ልክዕ ዓቕን ፈሳሲ. ንምቁጽጻር ይሕግዝ። ክሎራይድ፡ ኣሚኖ ኣሲድን ግሉኮስን ዝኣመሰሉ መኣዛዊ. ትሕዝቶታት ተመጺዮም ናብ ዋህዮታትና ከም ዓቕናም ክዘርግሑ የገድስ።

ኣካላትና ኣብ መዓልቲ ካብ 180 ክሳብ 500 ሚሊ. ግራም ሶድዩም የድልዮ። 'መዲካል ሳይንስ ጆርናል' ናይ ኣመሪካ፡ ጥዕናና ብዝግባእ ሓሊና ክንክይድ ምስ እንደሊ፡ ኣብ መዓልቲ ካብ 1500 ሚሊ. ግራም ዘይዛይድ ጨው ክንወስድ ከም ዝከኣል እዩ ዘመልክት። ልዕሊ. 51 ዓመት ዝዕድሚኦም ወይ ጥዕናዊ. ጸገማት ዘለዎም ሰባት ግን፡ ክወስድዎ ዝግብኦም ዓቕን ጨው እንተውሓደ ይምረጽ።

ማግኒዝዩም (Magnesium)

ኣካላትና ልዕሊ. 300 ባዮኬሚካዊ. መልሰ-ተግባር ንምፍጻም ማግኒዝዩም የድልዮ። ማግኒዝዩም ንንጥፈታት ጭዋዳን መትንታትን የሐይል። ልብና ብስሩዕ ክትወቅዕ ይሕግዝ። ኣዕጽምትና ከም ዝተርር ይገብር። ሕማም ናይ ምጽዋር ዓቕምና የተርንዕ።

'ኢንስቲትዩት መዲሲን' ዝተባህለ ትካል ኣመሪካ፡ ጎረዙ ደቀንስትዮ ካብ 310 ክሳብ 320 ሚሊ. ግራም፡ ኣብጽሕ ደቂ ተባዕትዮ ድማ ካብ 400 ክሳብ 420 ሚሊ. ግራም ማግኒዝዩም ኣብ መዓልቲ ክወስዱ ይመከር።

ማግኒዝዩም ካብ ባልደንጓ፡ ፋል፡ ኣእካልን ቀጠልያ ኣሕምልትን ክርከብ ይከኣል።

ፎስፎረስ (Phosphorus)

ፎስፎረስ ተሪር ዓጽምን ኣስናንን ክህንጹ ይሕግዞም። ኣካላትና ዘድልዮ ፕሮቲን የፍሪ። ዋህዮታት ድማ ይጽግን።

ኣብጽሕ ደቂ ተባዕትዮን ደቀንስትዮን ኣብ መዓልቲ ክሳብ 700 ሚሊ. ግራም ፎስፎረስ ክወስዱ ይምከር። ጸባን ውጽኢቱን ከምኡ'ውን ስጋ ዝበለጸ ምንጪ. ፎስፎረስ እዩ።

ክሎራይድ (Chloride)

ዝጠዝለ እዋን ናይ ጨው ወህደት ብምኽንያት እዩ ዝወሰድ - ሶድዩም ክሎራይድ። ኣብ ኣካላትና ዝሀሉ ፈሳሲ. የመዓራሪ። መግቢ. ንምሕቃቕ ዘገልግል ነዚ. ናይ ከስዐ ንምፍራይ ድማ ይሕግዝ።

ሓጺን (Iron)

ሓጺን ኣካል ናይቲ ኣብ ቀያሕቲ ዋህዮታት ደም ዝርከብ ሞለክዩል እዩ - ሄሞግሎቢን (hemoglobin)። ኦክስጅን ተሰኪሙ ናብ መላእ ሰብነት የብጽሕ። ጸዓት ሜታቦላይዝ ንክኸውን ድማ የድሊ።

ካብ ስጋ፡ ዓሳ፡ እንቋቑሖ፡ ጥረታትን ኣእካልን ክርከብ ይከኣል።

ዚንክ (Zinc)

ዚንክ ኣካላትና ፕሮቲን ክሃንጽን ኢንዛይማት ኣብ ምብርትታዕን ይሕግዝ። ንዝተሰበረ ነገር ንምጽጋን ይጠቅም። ዘርኢ. ወዲ ተባዕታይ ኣብ ምፍራይ'ውን የገልግል።

ዚንክ ካብ ስጋ፡ ዓሳ፡ ኣእካልን ኣሕምልትን ክርከብ ይከኣል።

ኣዮዲን (Iodine)

ኣዮዲን፡ ስሩዕ ኣካላዊ. ዕብየት ክህልወና ይሕግዝ። መግቢ. ናብ ዝደቀቐ ሳብስታንስ ንምቕያር (ሜታቦላይዝ ንምግባር) ይጠቅም።

መግብታት ባሕሪ (Seafood)፡ ኣዮዲን ዘለዎ ጨው፡ ባኒ፡ ጸባን ውጽኢቱን ቀንዲ. ምንጪ. ኣዮዲን እዮም።

ምንጪ፦ healthline

መንገድታት ንነብሰ ምብርባር

ኣእምሮና እናደኸመን ኣካላትና ዕረፍቲ እናደለየን ኣድማዒ. ስራሕ ክንዓምም ኣይከኣልን እዩ። ውጽኢታዊ. ስራሕ ክንዓምም ናይ ግድን ዕረፍቲ የድልየና። እቲ ንወስዶ ዕረፍቲ፡ መንፈስናን ኣካላትናን ብዝግባእ ተብራቢሩን ተሓዲሱን ነቲ ዝመጽእ ዕዮ ብዓወት ክንዓጽዮ ይሕግዘና። ኣካላትና ንምብርባር (ዳግም ንምሕያል) ክኢላታት ሓያሎ ምኽሪ እዮም ዝህቡ።

ካፌን ዘለዎ ፈሳሲ. ክዩብዝሕካ ምውሳድ፦ ኑብስና ከብራብር ቡን ክንሰቲ ንርኢ ኢና። ብውሱን ዓቐን ካፌን ምውሳድ ኣካላትካ ኣብ ምንቕቓሕ ልዑል ጥቕሚ ከም ዘለዎ ክኢላታት ይሰማምዑ። ክንድቅስ ኣብ እንቃረበሉ ሰዓታት ቡን ምስታይ ግና ጸቡቕ ኣይኮነን።

መዚቃ ምስማዕ፦ ድኻምን ምስልካይን ብልዑል ጻዕቒ. ስራሕ ከም ዝመጽእ እዩ ዝነገር። እዚ፡ ናብ ምድካም ኣእምሮ (brain drain) የምርሓና። ነዚ. ንምስጋር ዝሕግዝ መንገዲ. ክላሲካዊ. መዚቃታት ምስማዕ እዩ።

ዘይምጭናቕ፦ ወጥሪ/ጭንቀት ናብ ድኻምን ምስልካይን ዘምርሕ ዝዓበየ ጠንቂ. እዩ። ካብ ወጥሪ ንምእላይ ኣእምሮኻ ክዘንጽዑ ዝኽእሉ መደባት ሓንጽጽ። ገለ ውሱናት ሰዓታት ናይ ዕረፍትን ምዝንጋዕን መደብ ይሃልኻ። ምውሳዋስ ኣካላት'ውን ወጥሪ ንምእላይ ዝሕግዝ ዝበለጸ ኣገባብ ምዃኑ ኣይትዘንግዖ።

ኣመጋግባኻ ምቁጽጻር፦ ትወስዶ መግቢ. ኣብ ምንቕቓሕን ምብርባርን ሰብነትካ ልዑል ተራ እዩ ዘለዎ። ስብሒ. ዘለዎ መግቢ. ወይ ሽኮራዊ. ነገር ብብዝሒ. ምውሳድ ሓይሊ. ሰብነትካ ከም ዘዳኽሞ ኣይትረስዕ። ጸዓት ሰብነትካ ኣብ ክንዲ. ኣብ ስራሕ፡ ነቲ ዝወሰድካዮ መግቢ. ኣብ ምህዳእ ስለ ዝጽመድ፡ ስልክይክይ ክብለካን ክደኽመካን ግድን ይኸውን። ካርቦሃይድሬትን ፕሮቲንን ዘለዎም መግብታት ምምጋብ ሓይልኻ ተዛሚዱ ክኸይድ ይሕግዘካ።

ምውሳዋስ ኣካላት ምኽያድ፦ ጸዓት ሰብነትካ ንምሕያል ዋላ ንውሑዳት ደቓይቕ ኣካላዊ. ምንቅስቓስ ከተካይድ ከም ዘለካ'የም ክኢላታት ዝመኽሩ።

እኹል ጸሓይ ብርሃን ምርካብ፦ ብስራሕ ዝተጸምዱ ሰባት፡ ኣብ ቤት ጽሕፈቶም ተዓጺዮም ነዊሕ ሰዓታት ስለ ዝጎብኡ ጸሓይ ብርሃን ኣይረኽቡን እዮም። እዚ. ድኻምን ጭንቀትን ከፈጥረሎም ይኽእል እዩ። ኣብ መዓልቲ ካብ 10 ክሳብ 15 ደቓይቕ እኹል ጸሓይ ብርሃን ምርካብ ሓይሊ. ሰብነትካ ኣብ ምትርናዕ ልዑል ግደ እዩ ዘለዎ። ቫይታሚን 'ዲ' ፍሱህ ኣእምሮን ሓይሊ. ንኣካላትን ክህበና ዝኽእል መኣዛ እዩ።

እኹል ድቃስ ምርካብ፦ እኹል ድቃስ ኣካላትና ዳግም ሓይሎም ንኽቕርቡ ዝሕግዝ ዝበለጸ መንገዲ. እዩ።

ምንጪ፦ healthline

ቃሓር (acidity)ን ሜላ ኣፈዋውስኡን

ቃሓር - ብጽኪታት ከስዐ ልዕሊ. ዓቐን ኣሲድ ምስ ዝዝዕ ዘጋጥም ጥዕናዊ. ጸገም እዩ። ምቅጻል ኣፍ ልቢ፡ ምሕርሓር ጎረሮን መንፋሕቲ ከስዐን ገለ ካብቶም ጎሊሖም ዝረኣዩ ጠንቅታት ቃሓር እዮም።

ሰብነትና ነቲ ንበልዖ መግቢ. ንምሕቃቕ ዝሕግዝ ኣሲድ የፍሪ እዩ። ብመንገዲ. ጽኪታት ከስዐ እናነዝዐ ድማ መግቢ. ኣብ ምሕቃቕ የውዕሎ። እቲ ጥዕናዊ. ጸገም ዝርኣ፡ ካብቲ ዘድሊ. ንላዕሊ. ኣሲድ ምስ ዝፍሪ እዩ። ኣብዚ. እቲ ነዚ. ከስዐ ካብ ከስዐ ሓሊፉ ናብ ሻሕለለ ይበጽሕ እሞ ጸገም ይፈጥር።

ምልክታት ቃሓር

* ተደጋጋሚ. ምቅጻልን ቃንዛን ኣብ ከስዐ፡ እዚ. ድሕሪ ምምጋብካ ካብ 1 ክሳብ 4 ሰዓታት ክቕጽል ይኽእል።

* ቀጻሊ. (ብፍላይ ድሕሪ መግቢ.) ቃንዛ ኣብ ኣፍ ልቢ።

* ብተደጋጋሚ. ስምዒታት ጥሜት ምርኣይ።

* መጺጽ ጣዕሚ. ምስትምቓር።

* ሽውሃት ምዕጻው። ተደጋጋሚ. ምምላስን ምስዓልን።

* ጸገም ኣብ ስርዓተ እስትንፋስ።

* ቃንዛ መላግቦን ጭዋዳታትን ወዘተ።

ቃሓር ዘለዎ ሰብ ክገብሮ ዝግብኦ፦

=> ልዕሊ. ዓቐን ዘይምምጋብ፡ ካብ ዓቐንኻ ዝውሓደ ምብላዕ እቲ ዝበለጸ እዩ። ዓቐንኻ ኣብ ክንዲ. ብሓንሳብ ጸጸኒሕካ ክትወስዶ ይምረጽ። ቀስ ኢልካ ተመገብ። መግቢ. ብዝግባእ ክትሓኽኮ ድማ የድሊ።

=> ቅድሚ. ናብ ዓራት ምድያብካ ኣብ ዘሎ ናይ 2 ወይ 3 ሰዓታት ፍልልይ መግቢ. ክትወስድ ይምረጽ።

=> ኣብ መዓልቲ ካብ 8 ክሳብ 10 ብርጭቆ ማይ ክትወስድ ይግባእ። ምስ መግቢ. ማይ ካብ ምስታይ ግና ተቖጠብ።

=> ገዛኻ ወይ መደቀሲኻ ጽሩይ - ካብ ደሮና ናጻ - ክኸውን ይምረጽ።

ቃሓር ዘለዎ ሰብ ክገብሮ ዘይግብኦ፦

=> ዓልገት ክፈጥሩ ዝኽእሉ መግብታት ካብ ምምጋብ ተቖጠብ። ሩዝ፡ ሽኮር፡ ዓደስን ዝተቐልወ ድንሽን ከም ኣብነት ክጥቀሱ ይከኣሉ። እዞም ዓይነት መግብታት ብቐሊሉ ዝሓቑ'ውን ኣይኮኑን።

=> ደሮና ክፈጥሩ ካብ ዝኽእሉ ነገራት ምእላይ። ንኣብነት ሽጋራ ምትካኽ ነቲ ጸገም መሊሱ ከም ዝብእሶ ምግንዛብ የድሊ።

=> ዝተዓሸጉ መግብታት ካብ ምውሳድ ምቑጣብ።

=> ኑብስኻ ካብ ወጥርን ቀዘቢትን ምእላይ።

ዘቤታዊ. ፍወሳ ቃሓር

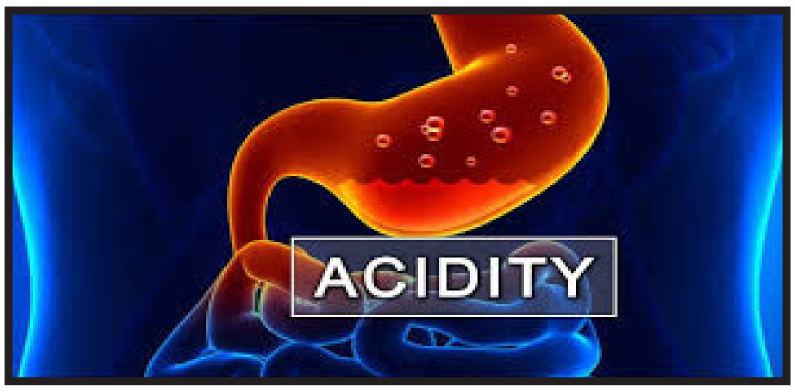

* ቆጽሊ. ራሓን፦ ቃሓር ወይ ጠንቁ ዝኾነ መንፋሕቲ ከስዐ ምስ ዘጋጥመካ ሰለስተ ወይ ኣርባዕተ ቆጽሊ. ራሓን ኣብ ሓደ ኩብያ ማይ ኣፍሊሕካ ምስ ትወስድ ዕረፍቲ ክትረክብ ትኽእል ኢኻ።

* ቃርፋ፦ እዚ. ምሕቃቕን ምምጻይን መግቢ. ስለ ዘሐይል፡ ብተፈጥሮኡ ጸረ ኣሲድነት ጠባይ ከም ዘለዎ እዩ ዝነገረሉ። ቃሓር ኣብ ዝስመዓካ እዋን ብቃርፋ ዝተዳለወ ሻሂ. ምውሳድ ተመራጺ. እዩ።

* ቅንፍር፦ ቅንፍር ንሓያሎ ዓመታት ኣብ ባህላዊ. ፍወሳ ቻይና ብምሕቃቕ መግቢ. ንዘጋጥም ጸገማት ከም ፈውሲ. ኮይኑ ክዘውተር እዩ ጸኒሑ። ቅንፍር ብሰንኪ. ምሕቃቕ መግቢ. ከጋጥም ንዝኽእል መንፋሕቲ ከስዐ ይከላኸል። ድሕሪ መግቢ. ንዝርአ ቃሓር ንምህዳእ'ውን ይሕግዝ።

* ካሙን፦ ካሙን ካብ ጽኪታት ከስዐ ንዝዝዕ ኣሲድ ንምምጣጥን ልዑል ጥቕሚ. እዩ ዘለዎ። ንምሕቃቕ መግቢ. ይሕግዝ፡ ቃንዛ ከስዐ'ውን የህድእ። ካሙን ኣብ ማይ ኣፍሊሕካ ድሕሪ መግቢ. ክትወስዶ'ውን ይከኣል እዩ።

* ዝንጅብል፦ እዚ. ብተፈጥሮኡ ጸረ ናይ ምቅጻል ጠባይን ቃሓርን ጥቕሚ. ኣለዎ። ቃሓር ንምእላይ ዝንጅብል ምሕያኽ ይከኣል እዩ።

* ዝሑል ጸባ፦ ልዑል ትሕዝቶ ካልሽዩም ስለ ዘለዎ ኣብ ከስዐ ዝተርፍ ልዕሊ. ዓቐን ኣሲድ ንምኽላኻል ይሕግዝ። ቃሓር ኣብ ዝስመዓካ እዋን ሓደ ኩብያ ዝሑል ጸባ ምውሳድ ተመራጺ. እዩ።

* ባናና፦ ኣብ ጥዕናዊ. ረብሓታት፡ ካብ ፍሩታታት ብቐዳምነት ዝጥቀስ ባናና እዩ። ቃሓር ኣብ ምህዳእ ዝሀቦ ጥቕሚ. ድማ ሓደ ካብኡ እዩ። ቃሓር ክስመዓካ እንከሎ ሓንቲ ባናና ክትወስድ ሓኪይም ይምዕዱ።

ምንጪ፦ Health and nutrition

ባህሊ ነቐፌታ

ጆሜ/ደጀን ተኽለ

'ነቐፌታ' ማለት - በቲ ልሙድ ኣዘራርባ፡ ሃናጺ፡ ኣራሚ፡ ኣማዕባሊ እወታዊ ሓሳብ . . . ክበሃል ይከኣል እዩ። ኣብ ዕለታዊ ንጥፈታትና ዘጋጥሙና ጌጋታት ብነቐፌታዊ ዓይኒ ርኢና፡ እናኣረምና ንኽንቀሳቐስ ዝሕግዝ ኣገባብ እዩ። ብዓይኒ ስነጥበብ ክርአ እንከሎ ከኣ፡ ነቐፌታ ብዛዕባ ስነጥበብ እወታዊ ትንታነ ፍርድን ዝህብ ኣማዕባሊ ስነሓሳብ እዩ። ንኻልእ ኣገላልጻ ነቐፌታ ብዛዕባ ስነጥበብ ትርጉምን ገምጋምን ንኽህብ ዝፍትን ከምኡ'ውን ብኸመይ ኣገባብ እንትቐርብ እዩ'ቲ ነቐፌታ ንኣፍቃሪ ስነጥበብን ስነጥበበኛን ርዱእ ክኸውን ዝኽእል፡ ንዝበሉ ሕቶታትን ኣገባባትን ሚላታትን የጽንዕ። እዚ ጥራይ ዘይኮነ፡ ስነጥበብ ኣድናቖት ንኽህልዎ የተባብዕ። ህዝቢ ብዛዕባ ክብሪ ስነጥበብ ከም ዝፈልጥን ስነጥበብ ንኽምዕበል ከም ዝዋሳእን ሓሳቡን ርእይቶኡን ከም ዝገልጽ ይገብር።

ነቐፌታ፡ ከም ቃል ብኽልተ ነገራት፡ ማለት ብድምጽን ትርጉምን ዝቖመ እዩ። ነገራዊ መዳይ ናይ ሓደ ቃል ብድምጽን ጽሑፋዊ ሰንደቕን ይግለጽ። ንሓደ ነገር ከኣ ይወክል። እዚ ተጠቃለሉ ምልክት ናይቲ ዝውክሎ ነገር ይኸውን። ትርጉም ናይቲ ቃል፡ ኑቲ ዝውክሎ ነገር የንጸብርቕ። እዚ ህዋሳዊ ወይ ሓንጎላዊ ምስሊ እዚ፡ ኑቲ መንፈሳዊ መዳይ ናይቲ ቃል ዝውክል እዩ። ነቐፌታ ከኣ፡ ከም ኩሉም ቃላት በዞም ሰዒቦም ዝገለጹ ዝቖመ ምኻኑ ዘጠራጥር ኣይኮነን።

ነቐፌታ፡ ታሪኻዊ ኣመጻጽኣኡ እንታይ ይመስል? ዝብል ሕቶ ምምላስ ኣገዳሲ ይገብሮ። ትሕዝቶ ነቐፌታ ምስ ወዲ-ሰብ ቀጥታዊ ምትእስሳር እዩ ዘለዎ። ወዲ-ሰብ ብናይ ምሕሳብን ምዕያይን ክእለቱ ካብ እንስሳ ምስ ተፈልየ፡ ዕለታዊ ንጥፈታቱ ንምክያድ፡ ናውቲ ዕዮ ክጥቀምን ክበላሓትን ጀመረ። ምስ ክበበኡ ኣብ ዝካየዶ ዝነበረ ንጥፈታት፡ ዓወታት ጥራይ ዘይኮኑ፡ ዕንቅፋታት እውን የጋጥሙዎ ነበሩ። ነዞም ዕንቅፋታት እዚኦም ንኽፈትሕን ክሰዕርን ድማ፡ ብዘይተገላበጦት ደብላሓት ነበረ። ሳላ ምብልሓቱ ከኣ፡ ካብ ዝተሓተ ናብ ዝለዓለ ደረጃ ምዕባለ ክበጽሕ ኣይተጸገመን። ትሕዝቶ ናይ ምብልሓቱ እምበኣር፡ እዚ ሕጂ ነቐፌታ እንብሎ ዘለና ኩነ። በዚ ሓይሊ መሳርሒ ድማ፡ ንኣሉታውያን ዘጸበግም ኣተሓሳስባታትን ስርሓትን እናኣለየን እናኣረመ፡ ናይ ምንባር ገዕዙኡ ከጸብቐን ህይወቱ ከመሓይሽን ክኢሉ እዩ።

ወዲ-ሰብ እናተኣራረመን እናተጓቓቐፈን እዩ - ንኹሉ ኣብዚ ዘለናዮ መዋእል ቴክኖሎጂ ክበጽሕ ዝተኻእለ። ብዘይ ነቐፌታ፡ ዋላ ሓደ ንቕድሚት ዝግስግስ የለን። ይዕበ ይንኣስ ነቐፌታ ኣብ ዘለዎ ኣኻይዳ ምዕባሉ፡ ምምሕያሽን ዓወትን ናይ ግድን ይኸውን። እቲ ዝበለጸ ጉድኒ ናይ ነቐፌታ ካብ ነፍሱ-ፍትወትን በለጽን ሓራ ብምግባር፡ ሓበሬታን ብመገዲ ንኹላትካ ዘርብሕ ነገር ከም እትሓስበን ዝገብር ምኻኑ እዩ። "ብዘይ ነቐፌታ፡ ወዲ-ሰብ ኣብዚ በጺሑዎ ዘሎ ደረጃ ምዕባለ ክበጽሕ ኣምበይምኸኣለን ነይሩ" ኣብ ዝብል ሓሳብ ኩሎም ፈላስፋታትን ክኢላታትን ይሰማምዑ።

ርሑቕ ከይከድና፡ ከም መትከል ዝተጠቕመሉ - ውድብ ህዝባዊ ግንባር እውን ተዓዊቱሉ እዩ። ዘይጋገ ሰብ የለን፣ ካብ ጌጋኻ ምእራም ከኣ ምዕባለ እዩ። ነቐፌታ፡ ብሉጽ ሰብ ካብ ምግባር፡ ካብ ምምዕባል፡ ካብ ምምሃር ካብ ምእራም ሓሊፉ ዝፍጽሞ ገበን የለን። ዝፍጽሞ ገበን እውን ኣይክህሉን እዩ። ስለ'ዚ፡ ነቐፌታ ምስ ንጥፈታት ወዲ-ሰብ ብሓፈሻ ምስ ስነጥበብ ከኣ ብፍላይ መካይድኡ ስለዝኸነ፡ ኣረኣእያና ክሰፍሕን ክዕምቍን ምእንቲ፡ ንነቐፌታ ከም ዕለታዊ መግቢና ክንርእዮ ይግባእ።

ድማ ይፍጠር። ንሱ ከኣ፡ ብጊድኡ ምስ ግዜ ኣረጊት ይኸውን። ንኻልእ ካብኡ ዝማዕበለ ቦታ ይገድፈሉ ወዘተ. . ። እናተቐያየረ ስለዝኸዓዝ መሰረሕ ምቅይያር ዘልኣለማዊ ይኸውን። "ነገራት ብመልክዖም ይፈላለዩ እምበር፡ ኣብ ኑሓድሕዶም ወሽጣዊ ምትእስሳር ኣለዎም" ብምባል፡ ስነፍልጠተኛታት ነቐፌታኦም የቕርቡ ነበሩ።

ኣብ 1840 ሓፈሻዊ ሕጊ ዕቃበን ምምሕልላፍ ጸዓትን ምስ ተገለጸ፡ ጸዓት ኣይፍጠር ኣይጠፍእ - ግን ናብ ካልእ መልክዕ ይቕየር ዝብል ክልሰ-ሓሳብ ብስነፍልጠተኛታት ተገለጸ። ብድሕሪ'ዚ መካኒካዊ፡ ኤለክትሪካዊ፡ ቀመማዊ፡ ሙቐታዊ ጸዓት ኣብ ንሓድሕዶም ምትእስሳር ከም ዘለዎም ተኣመነ። እዚ ኑቲ ብሕጊ መገት ዝተገልጸ መርትዖ ኩይኑ ምርካቡ ጥራይ ዘይኮነ፡ ኣብ ዓውዲ ስነፍልጠት እውን ዓቢ ምዕባለ ኣርኣየ።

ኣብ መፋርቕ 18 ክፍለ ዘመን ኣብ ስነምድሪ ዓ ቢ

ምቅይያር ተፈጥረ። እዚ ሕጂ ዘሎ ቅርጺ መሬት ቅድም ከም ዘይነበረ፡ ንዘልኣለም እውን ከም ዘይነብር፡ ማለት ኣብ ሓደ እዋን ዝነበሩ ብዙሓት ደሴታት፡ ባሕርታት፡ ገቦታት፡ ሰንጭሮታት ወዘተ. ኣብ ካልእ እዋን ተኣልየም ብኻልእ እዋን ከም ዝተክኡን፡ እዚ መሰርሕ'ዚ ቀጻሊ ተርእዮ ብምዃኑን ብተመራመርቲ ስነምድሪ ሳላ ነቐፌታ ክበርህ ከኣለ።

ኣብ መፋርቕ 19 ክፍለዘመን ብዛዕባ ደፋእታዊ ምዕባለ ህይወታውያን ፍልቀት (Evolution) ዘበርህ ሕጊ ምደባ ተገለጸ። "ኩሎም ህይወታውያን ኣብ ንሓድሕዶም ምትእስሳር ኣለዎም። ኣመዓባብሎኦም፡ ኑቲ ዝነበረ ብምድጋም ዘይኮነ ኣረጊት ይእለ፣ ኑቲ ኩነታት ዝጸወር ሓድሽ ከኣ ይፍጠር" ዝብል ነይሩ። እዚ ስነፍልጠት'ዚ ሳላ ነቐፌታ ከም ዝማዕበለ ዘበርህ ጭብጢ እዩ። ሊቃውንቲ ነቐፌታ ኣብ ዝኾነ ዓይነት ስራሕ፡ ዝማዕበለ ምኻኑ ስለዝተረድኡ፡ ክንቀፉ ከለዉ ኣመና ይሕጎሱ ነበሩ። ንስርሖም ንድሕሪት ተመሊሶም ክርእዩዎን ክገምግሙዎን፡ ኑቲ ዝሕንከሎም ዝነበረ ነገር ድማ

ነቐፌታ፡ ኣብ ምምዕባል ስነፍልጠት ዘለዎ ተራ እውን ኣቃሊልካ ዝርአ ኣይኮነን። ኣብ 19 ክፍለዘመን ዋዒ፡ ማግነቲዝም፡ ኤለክትሪሲቲን መብራህትን ብዝናጸል ክጸንዑ ጀመሩ። ናይ ነገር ጠባይ ብነቐፌታዊ ዓይኒ ክርአ ምስ ጀመረ ግን፡ ኣብ ኑሓድሕዶም ምትእስሳር ከም ዘለዎም ክግለጽ ተኻእለ። ምስ ስነቀመም፡ ስነኣትክልቲ፡ ስነእንስሳ ወዘተ ግን፡ ምትእስሳር ከም ዘይብሎም ሊቃውንቲ ደርደሩ ነበሩ። ኣብ ሕጊ መገት ዝኣምኑ ነገራውያን ፈላስፋታት ግን፡ ነዚ ኣበሃህላ'ዚ ብነቐፌታዊ ዓይኒ ብምርኣይ ይቃወሙዎ ነበሩ። 'ባህሪ ብዋርጬት ዝቖመት'ያ። ሓድነታ ከኣ በዚ ይግለጽ። ሳላ'ዚ ውሽጣዊ ግርጭት'ዚ ኣብ ዝተወሰነ መድረኽ ዝተቐልቀሉ ህይወታውያን ዘይህይወታውያን ነገራት ሓቍፉ ይርከቡ። ዘልኣለም ዝነበሩ ከኣ ኣይኮኑን። ምኽንያቱ፡ ባህሪ ዘልኣለም እናተቐያየረ ዝምዕበል መሰርሕ እምበር፡ ዘልኣለም ዝነበር ቅሙጥ ነገር ስለ ዘይትሕዝ፡ ዓለም ግዝያዊት እያ። ኣረጊት ይሓልፍ፡ ኑቲ ሓድሽ ኩነታት ዝጸወር ሓድሽ

ክኣልዩ ዓቢ ኣስተዋጽኦ ይገብር ነይሩ።

ነቐፌታ፡ ኣብ ስነጥበብ እንታይ ዓይነት ኣገዳስነት ኣለዎ ንምፍላጡ እውን ብዙሕ ዘጸግም ኣይኮነን። ስነጥበብን ነቐፌታን ከም ገጽ ሓንቲ ሳንቲም ዘይነጻጸሉ መካይድቲ እየም። እቲ ኣብ መንጎኦም ዝፍጠር ግርጭት ድማ፡ ንስነጥበብ ጥርዚ ብጽሖት ከም ዝሓኩር ይገብሮ። ኑዩም ብዘውሪ ዝኣትዉ ነገራት ብጥበባዊ መንገድን መሳጢ ኣካይዳን ከም ዝኣትዉ ብምግባር፡ ፍሉይ ቅርጽን ሰሓብነትን ከም ዝህልዎም ይገብር። ኣብቲ ድሒሩ ዝስዕብ ስራሕ'ውን ካብ ብሃታ ሃታ ምስራሕ ኣናጊፉ ብመጽናዕቲ ዝተደገፈን ብናይ ሓባር ስራሕ ዝተዓሃሃሰን ስራሕ ከም ዝዳሎ ዓቢ ኣስተዋጽኦ ብምግባር፡ ንጥበብ ኣብ ምዕባዩን ንሕብረተ-ሰብን ሓቢሮም፡ ተደጋጊፎምን ተኸቢሮምን ከም ዝነብሩ፡ ኑዩም ካብ ማስመር ዝወጹ ከም ዝምለሱን ተሓቛቖፍም ከምዝነበሩን ይገብር። እዚ ኣብ መንጎኦም ዝፈጥሮ ወህደት ድማ፡ ንምዕባለ ስነጥበብ፡ ሰምረት ናይቲ ሕብረተ-ሰብን እናኣትረረ ዘይንቕነቕ ሓድነት ኣብ ምፍጣር ዓቢ ኣስተዋጽኦ ይጻወት።

ነቐፌታ ምስ ወዲ-ሰብ ዘለዎ ቀጥታዊ ምትእስሳር ከምዚ ዝገለጽ ዘሎ'ኳ እንተኾነ፡ ስነጽሑፋዊ ነቐፌታ ግን ምስ ስልጣነ ግሪኽ ከም ዝጀመረ ታሪኽ ይዛረብ። ኣብ ጥንታዊት ግሪኽ እቲ ቀዳማይን ፍሉጥን ናይ ስነጽሑፍ ነቓፋይ ፕላቶ ነበረ። እዚ ከኣ ድሕሪ ሞት ሶቅራጦስ፡ ኣብ ከባቢ 339 ቅ.ል.ክ ነበረ። ተማሃራይ ሶቅራጦስ ዝነበረ፡ ደሓር ኑብሱ ክኢሉ ፈላስፋ ዝኾነ ፕላቶ፡ ኑዩም ሽዑ ዝነበሩ ግጥምታት ሓደ ብሓደ ክነቕፍ ጀመረ። ብህይወቱ ከሎ ከኣ፡ ስነጽሑፍ ግሪኽ ርኡይ ምዕባለ ኣርኣየ። ነቐፌታ ከኣ ከም ኣገዳሲ ጭቡጥ ክርአ ጀመረ። ዝመናዊ ስነጽሑፍ ነቐፌታ ኣብ ኣርባዕተ ዓብይቲ ነጥብታት ይኽፈሉ። ንሶም ከኣ፦

1.ቅዓማዊ ነቐፌታ (Formal criticism) - መልክዑ ቅርጺ ወይ ኣቃውማ ናይቲ ድርሰት ብደቂቕ መርሚሩ ዘቕርብ ዓይነት ነቐፌታ እዩ። ኑቲ ዝቐሸ ዘሎ ድርሰት ድማ፡ ምስ ካልኦት ከምኡ ዝኣመሰሉ ኣነጻጺሩ ዝነቕፍ እዩ። ሓደ ሓደ ግዜ'ውን እቲ ድርሰት ባዕሉ ንባዕሉ ምስእ ኩይኑ ንክቐርብ ዝነቕፍ እዩ።

2. ኣቀጻልጻሊ ነቐፌታ (Rhetoric criticim) - እቲ ዝንቀፍ ድርሰት ንኣንባቢ ብኸመይ ኣገባብ ከምስጥ ከም ዘለዎ ዝመርምር ዓይነት ነቐፌታ እዩ። ኣብ ቅዲ ኣጻሓሕፋ፡ ብልሓዊ ኣገባብ ኣቀራርባ፡ ንሶሚ ዝምስጡ ኣወዳድባ ቃላት መርሚሩ ሓፈሻዊ መትካላት ስነኣእምሮኣዊ ተምሳጥ ሰሚ ክህልዎ ምእንቲ ኣተኩሩ ዝጥምት ዓይነት ነቐፌታ እዩ።

3. ገላጺ ነቐፌታ (Expressive criticism) - ኣብ ስምዒትን ገላጺ ሓሳባትን ዘተኩረ ገላጺ ነቐፌታ እዩ። ታሪኽን ድሕረ-ብዩታን ደራሲ፡ ንኽጽሕፍ ዝደረኾዎ ኩነታት፡ ብፍላጥ ደዩ ወይስ ብዘይ ፍላጥ ምኻኑ ኣጻኒዑ ዝቕፍ እዩ።

4. ምስላዊ ነቐፌታ (Mimetic criticism) - እቲ ድርሰት ቅዳሕ ወይ ምስሊ ናይ ከበቡ ምኻኑን ዘይምኻኑን እዩ። ሓደ ደራሲ ብኸመይ ኣገባብ ገይሩ ንሓቅታት ከበቡ ከም ዘንጸባርቖ፡ ሓሳባት ስርሑ እንታይ ከም ዝመስል ኣጽኒዑ ዝቕፍ እዩ።

ብሓፈሻ ነፍሲ-ወከፍ ዝንቀፍ ኣብቲ ናቱ ግዜን ቦታን ዝነበረ ኩነታት ብደቂቕ ድሕሪ ምጽናዕ ፍሉይነቱ ተለልዩ፡ መጀመርታ እቲ እወታዊ መዳዩ፡ ካልኣይ እቲ ድኹም ጉድኑ፡ ሳልሳይ እቲ ተኣርሙ ክጸሓፍ ዝግባእ ነጥቢ ይቐርብ። እዚ ከኣ ደራሲ ንኽጽሕፍ ዝደረኾዎ ኩነታት ክበጽሖን ክገልጾን ዝደለዮ ነጥቢ፡ ዝተጠቐመሎም ቃላት፡ ኣሰራርሓ ምስእ ሓሳባት (ሰዋሰው)፡ ጠባያት፡ ባህላዊ፡ ቀጠባዊ፡ ፖለቲካዊ፡ ፍልስፍናዊ ወዘተ. መዳያት ተራእዩም ብደቂቕ ክገልጾምን ክትንትኖምን ዝኽእል ሓይሊ ባህሊ ነቐፌታ እዩ።

ባህሊ ነቐፌታ፡ ፍሉይ ዝኾነ ቦታ የብሉን። ኣብ ነፍሲ-ወከፍ ፍሩይን ደቂቕን ስርሓትና፣ ኣብ ነኣሽቱን ዓበይትን ማሕበራውን ጉዳያትና፣ ኩታ ኣብ ነፍሲ-ወከፍ ገዕዝና ክንጥቀመሉ ይግበኣና። ኣብዚ ግዳ ክስተብህለሉ ዘለና ጉዳይ ኣሎ። ንዝተዓየየ ስራሕ ብሓደ ዓይኒ ጠሚትና ንምንቃፍ ክንጽእ ወይ እውን ኣብዚ ስራሕ ተቐዲሙ ብዘሰምዐ ኣሉታዊ ሓሳብ ተደፋፊእና ኣዕናውን ንድሕሪት ዝመልስን ነቐፌታ ካብ ምሃብ ክንቁጠብ ይግበኣና። ነቐፌታ፡ ኑቲ ኣብ ስራሕ ዝጐደለ ብእወታዊ ሸነኽ ጠሚቱ መርትዖን ጭብጥን ብኣብነት ኣሰንዩ እናኣቕረበ፡ ኑቲ ክስራሕ ዝግባእ ስራሕ ከም ዝምላእ ዝገብርን ዘማዕብልን ባህሊ ስለዝኾነ፡ ነዚ እወታዊ ባህሊ'ዚ ኣብ መዓልታዊ ንጥፈታትና ክንጥቀመሉ እንተ ደኣ ክኢልና፡ ንዘመናና ነቐፌታ ናይ ምቕባል ባህሊ እንተ ደኣ ኣጥሪና ዝበለጸ ስራሕ ከፍሪ ይሕግዘና ይድርኸና።

ሕጊ
ንስኻትን ዕብየትን
ብሚኒስትሪ ፍትሒ ዝዳሎ ሲቪካዊ ኣስተምህሮ

ኣንጻር ሰብኣዊ ምሉእነት ዚቐንዑ ገበናት

ዝተኻበደ ጭውያ ወይ ዘይሕጋዊ ዕግታ

እቲ ናይ ምጭዋይ ገበን ዝፍጽም ሰብ፡ ነቲ ናይ ምጭዋይ ገበን ኣብ ዝፍጽመሉ እዋን መሳሪያ ምስ ዘሕዝ፡ ምስ ዝጥቀም፡ ወይ መሳርያ ብምጥቃም ምስ ዘፈራርህ፡ ወይ ንኣብ ትሕቲ እቲ ዝተጨወየ ወይ ዝተዘርፈ ሰብ ዘርኩብ ሰብ ጸግዕተኛኡ ጉድኣት ከምዝብጽሕ ምስ ዘፈራርህ፡ ወይ ነቲ ዝተጨወየ ወይ ዝተዘርፈ ዘቑስል፡ ዘሰንክል፡ መልክዑ ዘጽይቕ ወይ ብዘየኻ ኸቢድ ኣካላዊ ጉድኣት ዘውርድ፡ ወይ ናይቲ ዝተጨወየ ወይ ዝተዘረፈ ሰብ ህይወት ኣብ ሓደጋ ዜእቱ፡ ወይ ንምልቃቕ ናይቲ ሰብ መባድልቲ ገንዘብ ንምርካብ፡ ወይ ካብ ዋልታ ወይ ጅሆ ንኻልእ ሰብ ዘሕዝ፡ ወይ ካልእ ሰብ ገበን ንኺፍጽም ዘሳልጥ፡ ወይ ኼሳልጥ ዘፍትን ወይ ከኣ ገበኛ ንኪሃድም ዘሳልጥ ወይ ኼሳልጥ ዘፍትን፡ ወይ ካብ 15 ዓመት ንታሕቲ ንዝዕድሜኡ ሰብ ዘጨዊ ወይ ዚዝርፍ፡ ወይ እቲ ሰብ ናይ ኣእምሮ ነውጺ ወይ ሓደገኛ ኩነታት ኣሎዎ ብዚብል ምስምስ ሰብ ዘጨዊ ወይ ዚዝርፍ፡ ካብ 7 ዓመት ብዘይትሕት ካብ 10 ዓመት ድማ ብዘይልዕል ወሰን ማእሰርቲ ብዜቕጽዕ ገበን ዝተኻበደ ጭውያ ገበኛ ይኸውን። ብተመሳሳሊ፡ ዝኾነ ሰብ ብዘይምዝኣም ኣብ ላዕሊ ተጠቒሱም ዘለዉ ኣገባብ ገበን ዘይሕጋዊ ዕግታ ምስ ዝፍጽም ካብ 5 ዓመት ዘይትሕት ካብ 7 ዓመት ዘይዛይድ ማእሰርቲ ክቕጻዕ ከምዝኽእል ኣብ ገበናዊ ሕጊ ኤርትራ ተደንጊጉ ንረኽቦ።

ዓንቀጽ 290. - ዝተኻበደ ጭውያ ወይ ዘይሕጋዊ ዕግታ

(1) ሓደ ሰብ፡ ናይ ምጭዋይ ገበን ኣብ ዚፍጽመሉ፡

(ሀ) መሳርያ ምስ ዘሕዝ፡ ምስ ዝጥቀም፡ ወይ መሳርያ ብምጥቃም ምስ ዘፈራርህ፡

(ለ) ንኣብ ትሕቲ እቲ ዝተጨወየ ወይ ዝተዘርፈ ሰብ ዘርኩብ ሰብ ጸግዕተኛኡ ጉድኣት ከም ዝብጽሕ ምስ ዘፈራርህ፡

(ሐ) ነቲ ዝተጨወየ ወይ ዝተዘርፈ ዘቑስል፡ ዘሰንክል፡ መልክዑ ዘጽይቕ ወይ ብዘየኹነ ኻልእ ኣካላዊ ጉድኣት ዘውርድ፡

(መ) ናይቲ ዝተጨወየ ወይ ዝተዘረፈ ሰብ ህይወት ኣብ ሓደጋ ዜእቱ፡

(ረ) መድሓንነፍሲ ገንዘብ ወይ ጻማ ንምርካብ፡ ወይ ከም ዋልታ ወይ ጅሆ ንኻልእ ሰብ ዘሕዝ፡

(ሰ) ካልእ ገበን ንኺፍጽም ዘሳልጥ፡ ወይ ኼሳልጥ ዘፍትን ወይ ከኣ ገበኛ ድሕሪኡ ኪሃድም ዘሳልጥ ወይ ኼሳልጥ ዘፍትን፡

(ሸ) ካብ 15 ዓመት ንታሕቲ ዝዕድሜኡ ሰብ ዘጨዊ ወይ ዘዘርፍ፡ ወይ

(ቀ) እቲ ሰብ ናይ ኣእምሮ ነውጺ ወይ ሓደገኛ ኸነታት ኣሎዎ ብዚብል ምስምስ ሰብ ዘጨዊ ወይ ዘዝርፍ፡

ኣብ ደረጃ 6 ከቢድ ገበን ካብ 7 ዓመት ብዘይትሕት ካብ 10 ዓመት ድማ ብዘይልዕል ወሰን ማእሰርቲ ብዝቕጽዕ ገበን ዝተኻበደ ጭውያ፡ ገበኛ ይኸውን።

(2) ኣብ ትሕቲ ኩነታት ንኡሱ ዓንቀጽ (1) ናይ ዘይሕጋዊ ዕግታ ገበን ዝፍጽም ሰብ፡

ኣብ ደረጃ 7 ከቢድ ገበን ብዘሰርሖ፡ ካብ 5 ዓመት ዘይትሕት ካብ 7 ዓመት ዘይልዕል ማእሰርቲ ብዝቕጽዕ ገበን ዝተኻበደ ዘይሕጋዊ ዕግታ፡ ገበኛ ይኸውን።

5.ንኻልእ ሰብ ንሞት ዝተቓልዐ ከም ዚኸውን ንሓደጋ ሞት ወይ ንከቢድ ኣካላዊ ጉድኣትን ሓደጋን ከም ዚቃላዕ ምግባር

ኣብ ገለ ገለ ኣጋጣሚታት ኣብ ልዕሊ ካልእ ሰብ ክቱር ጸልኣት፡ ቅርሕንቲ፡ ወይ ካብቲ ሰብ ክረኽቡዎ ዝኽእሉ ረብሓ ዘለዎም ሰባት፡ ነቲ ሰብ ማዕረ ቀጻልነት ህይወቱ ኣብ ሓደጋ ዘውድቕ ኩነታት ከም ዝኣቱ ብምግባር እቲ ሰብ ዝተፈላለየ ደረጃታት ዘለዎ ኣካላዊ ጉድኣት ከምዝወርዶ ክገብሩ ወይ ህይወቱ ከምዝጠፍእ ይገብሩ እዮም። እዚ ድማ፡ ንኣካላትን ህይወትን ናይ ደቂ ሰባት ዘጉድልን ሞት ከስዕብ ዝኽእል፡ ብቐንዱ ድማ እቲ በዳሊ ኣካላዊ ጉድኣት ወይ ሞት ኣብ ልዕሊ ካልእ ሰብ ንኸውርድ ነቲ ተግባር ብምፍጻም ወይ ክገብሮ ዝግብኦ ዝነበረ ከይፈጸመ ብምትራፉ ዝስዕብ እዩ። ዝ ኣብ ግምት ብምእታው ገበናዊ ሕጊ ኤርትራ ሓደ ሰብ፡ ብፍልጠትን ድሌትን፡ ንኻልእ ሰብ ኣደዳ ሞት ከም ዚኸውንን ንሓደጋ ሞት ከም ዚቃላዕ እንተጌሩ፡ ብዝፈጸሞ ተግባር ብቤት ፍርዲ ገበኛ ኮይኑ እንተተረኺቡ፡ እቲ ክሰሰ ካብ 1 ዓመት ብዘይትሕት ካብ 3 ዓመት ድማ ብዘይልዕል ወሰን ማእሰርቲ ከምዝቕጻዕ ደንጊጉዎ ኣሎ።

ብዘይካ'ዚ፡ ሓደ ሰብ ንኻልእ ሰብ ብሰንኪ ምኽንያት ናይቲ ካልእ ሰብ ጥዕና፡ ዕድሚ፡ ኩነታት ወይ ድማ ብዘየኻ ኻልእ ኣጋጣሚታት ንርእሱ ኪከላኸል ኣኽእሎ ናይ ዘይብሉ ሰብ ሓላፍነት ወይ ሕድሪ ዘሎዎ ዝኾነ ሰብ፡ ብፍልጠትን ድሌትን ነቲ ኣብ ትሕቲ ሓላፍነቱ ዘሎ ሰብ ንሓደጋ እንተቃለዐ ወይ ጠንጢኑ፣ ብኡ ኣቢሉ ድማ ነቲ ሰብ ኣብ ከቢድ ኣካላዊ ጉድኣት እንተኣእቲዩዎ ወይ ንከቢድ ኣካላዊ ጉድኣትን ሓደጋን ከም ዚቃላዕ እንተጌሩ፥ ብመሰረት ገበናዊ ሕጊ ኤርትራ እቲ ከምዚ ዓይነት ተግባር ዝፈጸመ ሰብ ካብ 1 ወርሒ ብዘይልዕል ወሰን ማእሰርቲ፡ ወይ ብመልክዕ ኣከፋፍላ በብናይ 500 ናቕፋ ምንጋወታት ዚኽፈል፡ ካብ 500 ክሳብ 5,000 ናቕፋ ዘበጽሕ ገንዘባዊ መቕጻዕቲ ብዜቕጽዕ ንኻልእ ሰብ ንከቢድ ኣካላዊ ጉድኣትን ሓደጋን ከም ዚቃላዕ ናይ ምግባር ገበን ገበኛ ከምዝኾነውን ኣሰፊሩ

ንረኽቦ። ብተወሳኺ፡ ቤት ፍርዲ፡ ንኩነታት ናይቲ ጉዳይ ብደቒቕ ድሕሪ ምምርማር፡ ባህርይን ኩነታትን ኣፈጻጽማ ናይቲ ገበን ምኽኑይ ኮይኑ እንተረኺቡዎ፡ ቤት ፍርዲ ነቲ ገበኛ ናይ ሰድራቤታዊ ወይ ናይ መጉዚትነት መሰሉ፡ ካብ 1 ዓመት ንዘይውሕድ ካብ 10 ዓመት ከኣ ንዘይዛይድ፡ እዋን ክሕርሞ ይኽእል።

ዓንቀጽ 291. - ንኻልእ ሰብ ኣደዳ ሞት ከም ዚኸውንን ንሓደጋ ሞት ከም ዚቃላዕን ምግባር

ሓደ ሰብ፡ ብፍልጠትን ድሌትን፡ ንኻልእ ሰብ ኣደዳ ሞት ከም ዚኸውንን ንሓደጋ ሞት ከም ዚቃላዕ ዝገበረ፣

ኣብ ደረጃ 9 ቀሊል ገበን ብዘሰርዕን ካብ 1 ዓመት ብዘይትሕት ካብ 3 ዓመት ድማ ብዘይልዕል ወሰን ማእሰርቲ ብዝቕጽዕ ገበን ንኻልእ ሰብ ኣደዳ ሞትን ንሓደጋ ሞት ከም ዚቃላዕን ምግባር፡ ገበኛ ይኸውን።

ዓንቀጽ 292. - ካልእ ሰብ ንኸቢድ ኣካላዊ ጉድኣትን ሓደጋን ከም ዚቃላዕ ምግባር

ብምኽንያት ጥዕና፡ ዕድሚ፡ ኩነታት ወይ ብዘየኹነ ኻልእ ኣጋጣሚታት ንርእሱ ኪከላኸል ክእለት ናይ ዘይብሉ ሰብ ሓላፍነት ወይ ሕድሪ ዘሎዎ ዝኾነ ሰብ፡ ብፍልጠትን ድሌትን ነቲ ኣብ ትሕቲ ሓላፍነቱ ዘሎ ሰብ ንሓደጋ ዘቃልዕ ወይ ዚጥንጥን፡ ብኡ ኣቢሉ ድማ ኣብ ዝቐረበ ናይ ከቢድ ኣካላዊ ጉድኣት ዜእቱ፣

ኣብ ደረጃ 3 ቀሊል ገበን ብዘሰርሖ፡ ካብ 1 ወርሒ ብዘይልዕል ወሰን ማእሰርቲ፡ ወይ በብናይ 500 ናቕፋ ምንጋወታት ዚኽፈል፡ ካብ 500 ክሳብ 5,000 ናቕፋ ዘበጽሕ ገንዘባዊ መቕጻዕቲ ብዝቕጽዕ ገበን ካልእ ሰብ ንኸቢድ ኣካላዊ ጉድኣትን ሓደጋን ከም ዚቃላዕ ምግባር፡ ገበኛ ይኸውን።

ብተወሳኺ፡ ቤት ፍርዲ፡ ባህርይን ኩነታትን ምኽኑይ ኾይኑ ምስ ዘረኽቦ፡ ነቲ ገበኛ ናይ ሰድራቤታዊ ወይ ናይ መጉዚትነት መሰሉ፡ ካብ 1 ዓመት ዘይውሕድ ካብ 10 ዓመት ከኣ ዘይዛይድ፡ ንዝበጽሕ እዋን ክሕርሞ ይኽእል።

6.ንኻልእ ሰብ ሓገዝ ከይሃብካ ምትራፍ

እቶም ኣብ መዓልታዊ ህይወት ናይ ደቂ ሰባት ፍሉጣት ዝኾኑ ከም ቅትለት፡ ዝምታ፡ ስርቂ፡ ወዘተ ዝኣመሰሉ ዓይነት ገበናት፡ ሓደ ወይ ካብኡ ንላዕሊ ብዝኾኑ ሰባት ኣብ ልዕሊ ሓደ ወይ ካብኡ ንላዕሊ ዝኾኑ ካልኦት ሰባት ብዝፍጸሙ ተግባራት ዚጋጥሙ ዓይነት ገበናት ኮይኖም፡ ሓደ ሰብ ሞያኡ ብዘሰክሞ ሓላፍነት ወይ ድማ ኣብ ሓደ ወሀብ ኩነታት ክፍጽሞ ዝግብኦ ዝነበረ ተግባር ብዘይምፍጻሙ (omission) ዝስዕብ ዓይነት ገበን ክኸውን ይኽእል።

ዝ ካልኣይ ዓይነት ኣገባብ ኣፈጻጽማ ገበን ብዝምልከት፡ ገበናዊ ሕጊ ኤርትራ፥ ሓደ ሰብ ብቐጥታ ይኹን ብተዘዋዋሪ ንርእሱ ወይ ንሳልሳይ ወገን ኣብ ሓደጋ ከየእተወ፡ ሓገዝ ከወፊ እናኸኣለ ኸሎ፡ ኣብ ከቢድን ገዜ ዘይሀብን (ቅጽበታዊ) ሓደጋ ናይ ህይወት፡ ሰብነት ወይ ጥዕና ኣንጸላልዩዎ ንዘሎ ሰብ፡ ብፍልጠትን ድሌትን ከይሓገዘ ምስ ዚተርፍ፡ ካብ 6 ኣዋርሕ ብዘይትሕት ካብ 12 ኣዋርሕ ድማ ብዘይልዕል ማእሰርቲ፡ ወይ ብመልክዕ ኣከፋፍላ በብናይ ናቕፋ 2,500 ምንጋወታት ብዚኽፈል፡ ካብ 20,001 ክሳብ 50,000 ናቕፋ ዘበጽሕ ገንዘባዊ መቕጻዕቲ ብዜቕጽዕ ገበን ንኻልእ ሰብ ሓገዝ ከይሃብካ ምትራፍ ገበኛ ከምዝኾነውን ደንጊጉዎ ኣሎ።

ካብዚ ፍልይ ብዝበለ ከኣ፡ እቲ ንኻልእ ሰብ ሓገዝ ብምኽላእ ገበን ዘፈጸመ ውልቀሰብ፡ ነቲ ግዳይ ዝኾነ ሰብ ኣብ ህጹጽ ከቢድ ናይ ህይወት፡ ሰብነት ወይ ጥዕና ሓደጋ ንዘውደቐ ጉድኣት ባዕሉ ዘስዓቦ ምስ ዚኸውን፡ ወይ ነቲ ግዳይ ሓገዝ ኪህቦ ወይ ኪተሓባበሮ ሕክምናዊ፡ ሞያዊ፡ ወይ ውዕላዊ ግዴታ ምስ ዘህልዎ ድማ፡ ካብ 1 ዓመት ብዘይትሕት ካብ 3 ዓመት ድማ ብዘይዛይድ ወሰን ማእሰርቲ ብዜቕጽዕ ገበን ዝተኻበደ ምኽላእ ሓገዝ ገበኛ ከምዝኾነውን ገበናዊ ሕጊ ደንጊጉዎ ንረኽቦ።

ዓንቀጽ 293. - ንኻልእ ሰብ ሓገዝ ከይሃብካ ምትራፍ

ብቐጥታ ይኹን ብተዘዋዋሪ ንርእሱ ወይ ንሳልሳይ ወገን ኣብ ሓደጋ ከየእተወ፡ ሓገዝ ከወፊ እናኸኣለ ኸሎ፡ ኣብ ከቢድን ግዜ ዘይሀብን ሓደጋ ናይ ህይወት፡ ሰብነት ወይ ጥዕና ንዘሎ ሰብ፡ ብፍልጠትን ድሌትን ከይሓገዘ ዚተርፍ ሰብ፣

ኣብ ደረጃ 1 ቀሊል ገበን ብዘሰርሖ፡ ካብ 6 ኣዋርሕ ብዘይትሕት ካብ 12 ኣዋርሕ ድማ ብዘይልዕል ማእሰርቲ፡ ወይ በብናይ ናቕፋ 2,500 ምንጋወታት ብዚኽፈል ካብ 20,001 ክሳብ 50,000 ናቕፋ ዘበጽሕ ገንዘባዊ መቕጻዕቲ ብዝቕጽዕ ገበን፡ ንኻልእ ሰብ ሓገዝ ከይሃብካ ምትራፍ ገበኛ ይኸውን።

ዓንቀጽ 294. - ዝተኻበደ ምኽላእ ሓገዝ ንኻልእ ሰብ

ኣብ ዓንቀጽ 293 ከም ዝተገልጸ ገበን ዘፈጸመ ሰብ፣

(ሀ)ነቲ ግዳይ ኣብ ህጹጽ ከቢድ ናይ ህይወት፡ ሰብነት ወይ ጥዕና ሓደጋ ንዘውደቐ ጉድኣት ባዕሉ ዘስዓቦ ምስ ዚኸውን፡ ወይ

(ለ)ነቲ ግዳይ ሓገዝ ኪህቦ ወይ ኪተሓባበሮ ሕክምናዊ፡ ሞያዊ፡ ወይ ውዕላዊ ግዴታ ምስ ዘህልዎ፣

ኣብ ደረጃ 9 ከቢድ ገበን ብዘሰርዖ ካብ 1 ዓመት ብዘይትሕት ካብ 3 ዓመት ድማ ብዘይልዕል ወሰን ማእሰርቲ ብዝቕጽዕ ገበን ዝተኻበደ ምኽላእ ሓገዝ ገበኛ ይኸውን።

ይቕጽል

ኣከባቢ

ጥዑ-ምዝጊ ተስፋይ

ዕቃብ ኣከባቢ ንውሑስን ቀጻልን ምዕባለ

ምውሳኽ ብዝሒ ህዝቢ ዓለምን ምስፍሕፋሕ ኢንዱስትርያዊ ምዕባለን ኣብ ዕቤት ኩለንትናዊ ማሕበራ-ቁጠባ ዘህለኾን ዝሓለፉን ባህርያዊ ጸጋታት ቀሊል ኣይነበረን። እዚ መዓብሮ ንምምሕያሽ ዝዕምኡ ኣካይዳዚ ደማ ንባህርያዊ ሃብቲዛ ምድሪ ብዝዩ ኣጕዛብ ከም ዝብሕጎን ከምዝዩኑን ገይሩ ጥራይ ዘይተ፡ ኣብ ሓደ-ሓደ ከበታት ዓለም ፍጹም ምብዓምን ምጽናትን ሂወታዊ ብዙሕነት እውን ኣስዒቡ እዩ። እዚ ደማ ኑ ወሱንን ሚዛኑ ሓልዩ ዚኸይድ ዝነበረን ስርዓት-ተፈጥሮ ኣዘንቢዑ ተርእዮ ዘይንቡር ባህርያዊ ኩነታት ከሽትል ጀሚሩ።

ወድ-ሰብ ካብ ጥንቲ ኣትሒዙ ምስ ተፈጥሮ ተሳኒዑ ይነብር ከምዝነበረ ካብ ኣነባብራኡ፡ ምስ ተፈጥሮ ዘለዎ መንፈሳዊ ምትእስሳር ብምዕዛብን ካብ ታሪኻዊ ጽሑፋትን ክትርደኦ ይካኣል። ሃይማኖታዊ ጽሑፋት እውን ወድ-ሰብ ንምድሪ ክሕብሕባን ክከናኸናን ከምዝለዎ ይእዝዙ እዮም። ስለዚ ዕቃብ ኣከባቢ ሓድሽ ኣምር ዘይኮነ ምስ ዕድመ ወድ-ሰብ ዝኸይድ ስራሕ ዘለዎ እዩ።

ንዝነበረ ኣብ ዘይወሓልል ኣጠቓቕማ ባህርያዊ ጸጋታት ዝተመርኮሰ ምዕባለ ዝቃወሙ ርእይቶታት፡ ኣብ 18 ክፍለ-ዘመን ከም ዝነበሩ ኣከባቢ ጠቀስ ጽሑፋት ይሕብሩ። ይኹን'ምበር ዕቃብ ኣከባቢ ቀንዲ ኣተኩሮ ዝረኸበሉስ ድሕሪ'ቲ ኣብ 1950ታት ዘጋጠሙ ዝነበሩ ኣከባብያዊ ፅንወትን ዘኸተልዎም ማሕበራ-ቁጠባዊ ጸገማትን፡ ከምኡ'ውን ኣብ 1970ታት ብሊቃውንቲ ዝተዘርግሑ ስነ-ፍልጠታዊ ርኽበታትን ሕንፃሳትን እዩ። ብድሕሪዚ ንኣረእእያ ማሕበረ-ሰብ ዓለም ዝቐየሩ፡ ንዕቃብ ኣከባቢ ከም ሓደ ካብ ኣሰራርሓ መንገዲ ምዕባለ ክኸውን ከምዝለዎ ዝጸውዑ መምርሒታት፡ ውጥናትን መደባትን ክወጹን ክትግበሩን ጀሚሮም።

ኣብ 1962 ባይቶ ውድብ ሕቡራት ሃገራት፡ ብዛዕባ ሓባራዊ ምዕባለን ምትሕግጋዝን ዝዓለመ ኣብ ዙርዶ ኣኼባ ዕቃብ ተፈጥሮኣዊ ጸጋታት፡ ይጽንሓለይ ዘዩድልዩ ብምኳኑ፡ ኣባል ሃገራት ብእዋኑ ኣብ ልምዓታዊ መደባተን ኣብ ግምት ከእትዋኦ ከም ዘለወን፡ እተን ነኸተግብራኦ ዓቕሚ ዝጎደለን ኣብ ምምዕባል ዝርከባ ሃገራት እውን ዘድሊ ሓገዝ ክግበረለን ዝብል መግለጺ ኣውጺኡ። ዝ መግለጺ ዝደርዐ ባይቶ ውድብ ሕቡራት ሃገራት ኣብ 1968 ዓ.ም ብልምዓታዊ መደባት ዝወርዱ ኣከባብያዊ ፅንወት ዝጎድሉ ኣገባባት ክናደ ጸዊዑ። ብመሰረት'ዚ ጸውዒት ውድቡ ሕቡራት ሃገራት ንመጀመርታ ግዜ ኣብ 1972 ዓ.ም ንዕቃብ ኣከባቢ ዝዓለመ ዋዕላ ኣብ ስቶኮልም ብምኻያድ ወድ-ሰብን ኣከባብን ዝተሰምየ ኣዋጅ ስቶኮልም ኣውጺኡ። ቀንዲ መልእኽቲዚ ኣዋጅ ኣብ ባህርያዊ ሃብቲዛ ዓለም ዝወርድ ዝነበረ ፅንወትን ብኸለን ብሓባራዊ ጻዕሪ መግትኢ ክግበረሉ ኣለዎ ዝብል ኮይኑ፡ ኣብ ዕቃብ ኣከባቢ ዘተኩረ'ዩ ነይሩ። ኣብዚ ኢጋጣሚ'ውን ውድብ

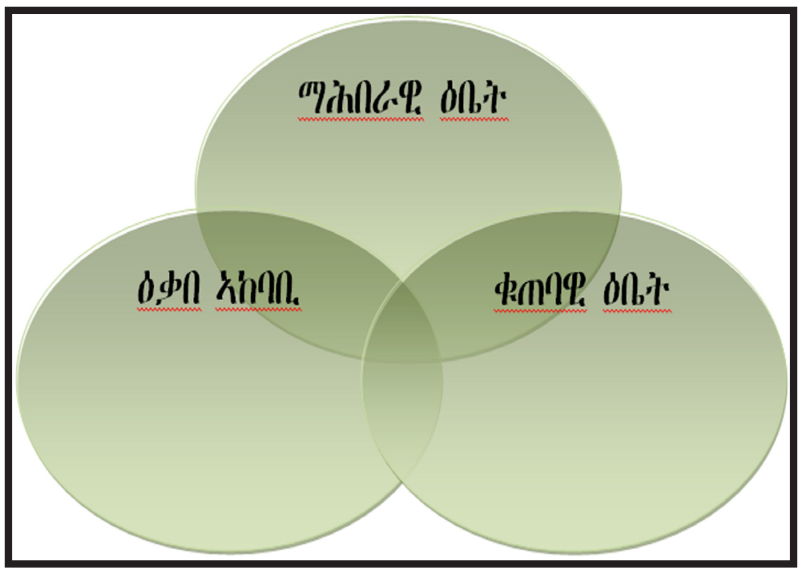

ሕቡራት ሃገራት ንዕቃብን ልምዓትን ባህርያዊ ጸጋታት ዝከታተል ኣብ 1973 ዓ.ም ስርሑ ዝጀመረን ፕሮግራም ዕቃብ ኣከባቢ ውድብ ሕቡራት ሃገራት (UNEP) ዝተሰምየ ኣካል ኣቐመ።

እዚም ዝተዘርዘሩ ተበግሶታት ኣብ ምዕቃብ ኣከባቢ ዝተኮረ'ምበር ንማሕበራ-ቁጠባዊ ጠለባትን ድሌታትን ደቂ-ሰባት ኣብ ግምት ዘእተዉ ኣይነበሩን። ኣከባቢ ብምዕቃብ ወይ ብምልማዕ ጥራይ ናይ ሕጂን መጻኢን ወለዶታት ጠለባትን ድሌታትን ክማላእ ከምዘይክእል ዝተረደኡ ሊቃውንቲ ሓድሽ ኣምር ምዕባለ ኣበጊሶም። እዚ ውሑስን ቀጻልን ምዕባለ (Sustainable Developemnt) ዝተሰምየ ኣምር ንዕቃብ ኣከባቢ ምስ ቁጠባዊ ዕቤትን ምንጋስ ማሕበራዊ ማዕርነትን ፍትሕን ተሳንዩ ክትግበር ኣለዎ ዝብል'ዩ። እዚ ኣምር ንመጀመርታ ግዜ ብዓለምለኻዊ ሕብረት ንምዕቃብ ተፈጥሮ (IUCN) ዝተሰምየ ትካል ኣብ 1980 ዘውጸኦ "ስትራተጂካዊ ውጥን ንምዕቃብ ዓለም" ብዝብል ሰነድ'ዩ ተበጊሱ። እዚ ሓድሽ ኣምር ምዕባለ ነተን ኣብ ምምዕባል ዝርከባ ሃገራት ንናይ ምምዕባል ማሳለን ዘውሕስ ብምኳኑ ዓቢ ተቐባልነት ረኺቡ። በዚ ተደፋፊኡ ባይቶ ውድብ ሕቡራት ሃገራት ኣብ 1983 ንዚ ውሑስን ቀጻልን ምዕባለ ዝብል ኣምር ከተስፍሕን ከተማዕብልን እትሰርሕ ኮሚሽን ኣከባብን ምዕባለን ዝተሰምየት ኮሚቴ ኣቐመ።

እዛ ኮሚሽን ጸብጻብ ስርሓ ብስም ኣቦ-መንበራ ዝነበረ ብሩንድትላንድ ዝተጸወዐ ኣብ 1987 ኣቕሪባ። እዚ 'ናይ ሓባር መጻኢና' ብዝብል ዝቐረበ ጸብጻብ ንኣምር ውሑስን ቀጻልን ምዕባለ ስለዘፍሪሖን ዘዕመቖ፡ ተቐባልነቱ ከምዝዓቢ ገይሩ። ድሕሪዚ ኣብ ጸብጻብ ብሩንድትላንድ ብምምርኳስ ባይቶ ውድብ ሕቡራት ሃገራት ድሕሪ ኣከባብያዊ ዋዕላ ስቶኮልም ንኻልኣይ ግዜ ንዕቃብ ኣከባቢ ዝዓለመ - ግን ከኣ ኣብ ኣምር ውሑስን ቀጻልን ምዕባለ ዘድሃበ ኣብ 1992 ኣብ ብራዚል ከተማ ርዮ ዲ ጀነርዮ 'ኣከባብን ምዕባለን' ዝተሰምየ ዋዕላ ኣካይዱ። እዚ ዋዕላ ንትግበራ ኣምር ውሑስን ቀጻልን ምዕባለ ዝሕግዙ፡ ኣባል ሃገራት ክኽተላኦ ዘለወን መትከላት ዝሓዘ መርሓ-ሕንጻጽን ንትግበራኡ ዝሕግዝ 'ኣጀንዳ 21' ዝተሰምየ ኣዋጅን ኣጽዲቑ።

ባይቶ ውድብ ሕቡራት ሃገራት ንኽሰጋስ ትግባረ ውሑስን ቀጻልን ምዕባለ ንምዕምጋም ኣብ ሓሓሙሽተ ዓመት ክእከብ ጀሚሩ'ሎ። ኣብዞም ዝተኻየዱ ኣኼባታት ንኣምር ውሑስን ቀጻልን ምዕባለ ከስፍሕን ከዕሙቖን ክኢሉ። ከምኡ'ውን ንትግበራኡ ዝዕንቅፉ ጸገማት እናተለለዩ ንምፍትሖም ዝሕግዙ ስጉምትታት ክወሰዱ ጀሚሮም። ባይቶ ውድብ ሕቡራት ሃገራት ኣብ 2012 ዓ.ም ኣብ ብራዚል ኣብ ዝገበሮ ዋዕላ ንመደብ ትግባረ ውሑስን ቀጻልን ምዕባለ 'ብእንደልዮ መጻኢ' ብዝብል ብምሕዳስ ኩለን ሃገራት ንትግበራኡ ክሰርሓ ጸዊዑ።

ውሑስን ቀጻልን ምዕባለ፡ ክትዛረበሉ ቀሊል ኣዕሚቝካ ክትገልጾን ክተተግብሮን ግን ከቢድ ከምዝኾነ ብዮዝበሪ ዝተረጋገጸን ጉና ኣብ ምምሕያሽ ዝርከብን ኣምር እዩ። ከምኡ ስለዝኾነ'ዩ ብዙሓት ናይ ኣከባቢ፡ ናይ ቁጠባን ናይ ማሕበራዊ ናብራ ሊቃውንትን ንምስፍሑን ንምዕምቓቑን ብቐጻሊ ዝሰርሑሉ ዘለው። ስለዚ እዚ ሰለስተ ርእሶም ዝኸኣሉ ዓበይቲ ስርዓታት ዘጠቓልል ኣምር ብሓደ ናይ ኣከባቢ ክኢላ ወይ ንዕቃብ ኣከባቢ ዝሰርሕ ትካል ብዝቐርብ ጽሑፍ ብምሉእነት ክግለጽ ኣጸጋሚ ይኸውን። ዝኾነ ኾይኑ መባእታዊ መግለጺ ንውሑስን ቀጻልን ምዕባለ ብመንጽር ዕቃብ ኣከባብን ውሕሉል ምሕደራ ባህርያዊ ጸጋታትን ምቕራብ ኣይጸላእን'ዩ።

ዕላማ ውሑስን ቀጻልን ምዕባለ ንወለዶታት ዝቐጽል ብሉጽ ናብራ ንምህናጽ ኮይኑ ብሰለስተ ተሳንዮም ዚኸዱ ኣዕኑድ - ማለት ዕቃብ ኣከባቢ፡ ቀጠባዊ ዕቤትን፡ ማሕበራዊ ፍትሕን ዝቖመ እዩ። ኣብ መንጎኦም ሰለስተ መኣርርር ምዕባለ ዝኾኑ ኣዕኑድ ዘሎ ምጽልላውን ምምልላእን ብሊቃውንቲ ኣከባቢ ብኸምዚ ዝስዕብ ስእሊ ይግለጽ።

ኣካላት ውሑስን ቀጻልን ምዕባለ ወዲ-ሰብ ንኽነብር ዘድልዮ ኩሉ መግቢ፡ መዕቆቢኡ፡ ንማሕበራውን መንፈሳውን ኣገልግሎት ዝጥቀመሎም ነገራት፡ ከምኡ'ውን ንምርምርን ምዕባለን ዝውዕሉ ንጥረ-ነገራት ምንጬም ባህርያዊ ጸጋታት'ዛ መሬት እያ። ስለዚ ወድ-ሰብ ክነብር እንተኾይኑ ነዞም ጸጋታት ክጥቀመሎም ግድን እዩ። እንተኾነ ግን ትሕዝቶ ባህርያዊ ጸጋታት'ዛ ምድሪ ወሱናት ኣብ ርእሲ ምኳኖም ዓቕሙ ዝሓለፈ ምዝመዛውን ሚዛን ስርዓት-ተፈጥሮ ስለ ዘዘምብዕ ዘይንቡር ባህርያዊ ኩነታት ከኸትል ይኽእል። ንኣብነት እዚ ኣብ ኑዳዲ ዝተሞርኰሰ ቑጠባዊ ዕቤት ናብ ሓፈሻዊ ቁጠባዊ ዕቤት እንተዘይተቐየሩ ብሰዕቤን ክሊማዊ ለውጢ ብዝሰዕብ ዕልቕልቕ፡ ዋሕዲ ዝናብ፡ ምስፍሕፋሕ ምድረበዳ ወዘተ.. ክህሞሽ ይኽእል። ስለዚ ዕጫ ናይ መጻኢ ወለዶታት ኣብ ግምት ዘእተወ ውሕሉል ኣጠቓቕማ ባህርያዊ ጸጋታት እንተዘይተኣታትዩ እዚ ተበጺሑ ዘሎ ማሕበራ-ቁጠባዊ ዕቤት ክቐጽል ይኽእል።

ማሕበራዊ ፍትሒ ንኽህሉ ድኽነት ዘውግዱ ልምዓታዊ መደባት ምትግባርን ምዕሩይ ቀረብን ዝርገሐን ከም ማእከላት ጥዕና፡ ትምህርትን መጉዓዝያን ዝኣመሰሉ መሰረታውያን ማሕበራዊ ኣገልግሎታት ምውዳድን የድሊ። ወድ-ሰብ ዝሓሸ ናብራ ንኽመርሕ መሰረታዊ ማሰሉ ስለዝኾነ፡ ዚ ማሰል'ዚ ዝኸስ ንጥፈታት ዕቃብ ኣከባቢ ይኹን ልምዓታዊ መደባት ተቐባልነት ኣይረኽባን። ንዕቃብ ኣከባቢ ክትብል ኣብ መዓብሮ ደቂ-ሰባት ኣሉታዊ ጽልዋ ክትፈጥር ኣይግባእን። ንኣብነት ውሕስነት መግቢ ንምርግጋጽ ዝዓለመ ምስፋሕ ሕርሻዊ ቦታታት ከም ቦታኡ ኣብ ሂወታዊ ብዙሕነት ዘይተደልየ ኣሉታዊ ጽልዋ ክፈጥር ይኽእል ይኸውን። እንተኾነ ግን፡ ወድ-ሰብ ብዘይመግቢ ክነብር ስለዘይክእል ክትግበር ዘገድድ ኩነት'ዩ። እዚ ምስፋሕ ሕርሻዊ ቦታ ኣብ ዝውሓደ ሂወታዊ ብዙሕነት ዘለዎ ቦታ ከምኡ'ውን ምስ ግብራዊ መደባት ኣከባብያዊ ሕወየት ንኣብነት ስርሓት ምዕቃብ ማይን ሓመድን፡ ምግራብ ወዘተ... እንተተግቢሩ ግን እቲ ክወርድ ዝኽእል ኣከባብያዊ ፅንወት ይንከይ። ብተመሳሳሊ ንጽዓት፡ ንማስርሒ ህንጻታታት፡ ንጥረ-ነገር ኢንዱስትሪታት፡ ንምርምርን ማስርሒ ኣፋውስን ማስርሒ ኣቕሑ ግዝን ተባሂሉ ዝበርስ ኣግራብ ኣብ ምምሕያሽ ናብራ ዝህልዎ ተራ ቀሊል ኣይኮነን። ብዘይ መደባት ምግራብ፡ ወይ ብምሕዛእ ዝካበር ኣግራብ ናይ ምስሳን ስርሓት እንተተግቢሩ ግን፡ መሬት ይብድም እቲ እዚ ዝሰርሕ ማሕበራውን ቁጠባውን ዕቤት ደማ ይቐጽል።

ትምህርቲ ዝጠቐ ጥዑይ ሰብ ናብራኡ ዘመሓየሽ ንጥፈታት ክካየድ፡ ውሕሉል ኣጠቓቕማ ባህርያዊ ጸጋታት ከዘውትር ኣብ ዕቃብ ኣከባቢ ክዛጥፍ ዘለዎ ተኽእሎ ልዑል እዩ። ስለዚ ምዕሩይ ዝርገሐ ማሕበራዊ ኣገልግሎት ንውሑስን ቀጻልን ምዕባለ ደራኺ'ዩ።

ኣቕዲሙ ከም ዝተገልጸ ስረት ናይ'ዚ ኣብዚ እዋን ተበጺሑ ዘሎ ቁጠባዊ ዕቤት ባህርያዊ ጸጋታት'ዛ ምድሪ'ዩ። እዚ ተበጺሑ ዘሎ ቁጠባውን ማሕበራውን ዕቤት ኣብ ምምሕያሽ ናብራ ዘምጽኦ ለውጢ ኣዝዩ ልዑል ምኳኑ ዘይካሓድ ሓቂ'ዩ። እንተኾኑ ምዕሩይነት ስለዘይብሉ ኣብ መንጎ ሃብታማትን ድኻታትን ዘሎ ጋግ ኣዝዩ ክፉሕ ክኢሉ። ውሑስን ቀጻልን ምዕባለ ዝረጋገጽ ግን እዚ ጋግ ምስጽበብ ጥራይ ስለዝኾነ፡ መደባት ቁጠባዊ ዕቤት ምስ መደባት ዕቃብ ኣከባብን፡ ምንጋስ ማሕበራዊ ፍትሕን ተሳኒዮም ክትግበሩ የድሊ።

ክኢላታት ቁጠባ ንቁጠባዊ ዕቤት ምስ ደረጃ ምዕባለ ብምዝማድ ዝተፈላለየ መግለጺ ከምዝህቡሉ ዝፍለጥ ኮይኑ፡ ብመንጽር ንውሑስን ቀጻልን ምዕባለ ንምሉኡ'ውን ክሳብ ሕጂ ኣብ ሓባራዊ መረዳእታ ኣይበጽሑን። ኣብ ምምዕባል ዝርከባ ሃገራት እውን ንቑጠባዊ ዕቤት ብመንጽር ቀዳምነታት ልምዓታዊ መደባተን ክገልጽኦ ይኽእላ። ብሓፈሻኡ ምርግጋጽ ምዕሩይ ተጠቃምነት ባህርያዊ ጸጋታት፡ ምትግባር ቀጻልነት ዘለዎ መደባት ምምዕባል ዓቕሚ-ሰብ፡ ምፍጣር ምዕሩይ ዕድላት ስራሕ፡ ምስላዕ ምስ ኣብርክቶ ዝመጣጠን ደሞዝ ወዘተ... ብምትእትታው ቀጻልነት ቁጠባዊ ዕቤት ከረጋግጽን ማሕበራዊ ፍትሒ ከንግስን ይኽእሉ።

ብፍልጠትን ተመኩሮን ዝበሰለን እኹል ኣታዊታት ዝረኸበን ሕብረተሰብ፡ ብዛዕባ ዕቃብ ኣከባቢ ዝህልዎ ኣፍልጦን ናይ ምዕዳግ ዓቕሙን ስለዝዓቢ፡ ብዋጋ ኣከባብያዊ ፅንወትን ብኸላን ካብ ዝረኽቦም ዝነበረ ነገራትን ኣገልግሎታትን ክቑጠብ ይኽእል። ንኣብነት ንዘቤታዊ ሃልኪ ጸዓት ዝውዕል ዕንጨይቲ ወይ ፈሓም ምጥቃም ተገዲፉ ናብ ጋዝ ምጥቃም ክቕይር ይኽእል። እዚ ደማ ካብ ምጥቃም ዕንጨይትን ፈሓምን ዝሰዕብ ብኸላ ኣየርን ብእኡ ዝሰዕብ ሕማማትን የጉድል። ንኣየር ዝበከን ጠንቂ ክሊማዊ ለውጢ ዝኾነ ካርቦን ተባሂሉ ዝጽዋዕ ጋዝ የጉድል። ንጽዓት ተባሂሉ ዝቑረጽን ዝፍሕሞን ዝነበረ ኣግራብ ስለዝቐንስ ኣግራብ ክሰሱን ስርዓት-ተፈጥሮ ናይ'ቲ ከባቢ ናብ ንቡር ንኽምለስን ይሕግዝ። ስለዚ እዞም ቁጠባዊ ዕቤት ዘረጋግጹ ስርሓት ማሕበራዊ ፍትሒ ዘንግሱን ኣከባብያዊ ፅንወትን ብኸላን ዝንክዩን ብምኳኖም ሓፈሻዊ ቁጠባ ንምህናጽ የኽእሉ።

ውሑስን ቀጻልን ምዕባለ ኣዝዩ ሰፊሕን ኣብ ቀጻሊ ምምሕያሻት ዝርከበን ኣምር እዩ። ሰፊሕ ካብ ምኳኑ ዝተላዕለን በብደረጃ ምዕባለ ሃገራት ክግለጽ'ውን ስለዘለዎን ሓባራዊ መለክዒ ንኽጋስ ትግበራኡ ከተማዕብሎ ኣጸጋሚ ኮይኑ'ዩ ጸኒሑ። ይኹን'ምበር ናይ ኣከባቢ፡ ናይ ቁጠባ፡ ናይ ማሕበራዊ ስነ-ፍልጠትን ክኢላታት በብዓውደም መለክዒታት ትግባረ ውሑስን ቀጻልን ምዕባለ ኣብ ምምዕባል ደርከቡ ኣለዉ። እዞም ኣብ ምጽፋፍ ገጾም በጺሖም ዘለዉ ብዋስርትታት ዝቑጸሩ መለክዒታት ምስ ጸደቑ ንኽስጋስ ትግባረ ውሑስን ቀጻልን ምዕባለ ንምዕምጋምን ንምምሕያሹን ክሕግዙ እዮም።

ኣብ መደምደምታ፡ ውሑስን ቀጻልን ምዕባለ ኣብ ኩሉ ጽላት ዝትግበር ልምዓታዊ መደባት ዘጠቓልል ኮይኑ፡ ቀጠባዊ ዕቤት፡ ማሕበራዊ ፍትሒን፡ ዕቃብ ኣከባብን ኣብ ግምት ብምእታው ንወለዶታት ዝቕጽል ዝበለጸ ናብራ ዘውሕስ ኣካይዳ እዩ። ስለዚ ውጥን ልምዓታዊ መደባት ንዋሕስ ዝጠመቱ ኮይናም ክዳለዉ ይግባእ።

ደቀንስትዮ

ነጃት ኣድም

ዕላል ነብሰ - ጾርን በዓል ቤታን

ኣብ ማህጸና ጸይራቶ ዘላ ህጻን ድሮ ሸውዓተ ወርሒ ገይሩ ኣሎ። ክትወልዶ ቀሪቦ'ኳ ትሃሉ'ምበር ኣመና እያ ተረቢጻ ዘላ። ወዲዶ ጓል ፍጹም ኣየገድሳን እዩ። ጥራይ ኑቲ ኣካሉም ዘኽኡ ወሉዶም ክርእዩን ክሰዕሙን እዩ ሃንቀውታኦ።

በዓል ቤታ፡ እቲ ድቂ ካብ ዝሰረት ኣትሒዙ ካብ ጎድና ተፈልዩ ኣይፈልጥን እዩ። ንሱ'ውን ከምኣ ተወሊዱ ርእዩ ክስዕሞን ክሓቑፎን ክቱር ባህግን ሃረርታን እዩ ዘለዎ። ሕጂ'ውን ኣብ ጎድኒ በዓልቲ ቤቱ ኰይኑ እዩ ንምንቅስቓስ እቲ ህጻን ዝድህስስ ዘሎ። ገጾም ኣብራሂምን ተፈሲሆምን ከኣ ከምዚ ክብሉ ኣዕለሉ፡

ንሱ፡ ፍቱወይ፡ ውላድና ክውለድ ክልተ ወርሒ ተሪፉዎ። ከምዚ ከማይ ተሓጉሶኪዶ ኣለኺ?

ንሳ፡ ከመይ ደኣ! ኣዝየ እየ ተሃዊኸ ዘለኹ።

ንሱ፡ ግና ክሰዕ ሕጂ እንታይ ከም እትደሊ ኣይነገርካንን ዘለኻ... ወዲ ዲኻ ትደሊ ወይስ ጓል?

ንሳ፡ "ሃሃ..." ወዲ ይኹን ጓል እንታይ ፍልልይ ኣለዎ? ብሰላም ተገላጊልኪ ውላድና ክንስዕም እየ ዝደሊ።

ንሱ፡ ጸቡቕ ኣለኻ ዋላ ሓንቲ ፍልልይ የብሉን። ግና... ምሽ ኣለኹ፡ ኩሉ ሰብ ኖናቱ ህንጡይነት ኣለዎ። 'ወዲ እንተኾይኑ ኩሱቶ ኣለ ክሰምዮ እየ። ከምዚ ክጉብረሉ እየ። ጓል እንተኾይና ከኣ... እናበለ' ይሓልም እዩ።

ንሳ፡ እወ ሓቅኺ ኢኺ። ኣነ'ውን ዝሓሰቦን ዝሓልሞን ነገር'ኮ ኣሎ።

ንሱ፡ ናይ ብሓቂ፡ በል ሕጂ ተሎ ንገረኒ።

ንሳ፡ ወዲ እንተወሊድና ኩሉ ሕማቐን ጸቡቕን ባህርያት ደቂ ሰብ ክምህሮ እየ። ኣብ ቁጽሪ ክሕይል ክሕግዞ እየ። ስፖርት ከዘውትር ክመኽሮ እየ... ወዘተ።

ንሱ፡ ዋ..ውው፡ ጓል እንተኾይናኸ?

ንሳ፡ ጓል እንተኾይና ዋላ ሓንቲ ኣይፈልየናን እየ።

ንሱ፡ እ.... ስለምንታይ...?

ንሳ፡ ምኽንያቱ ኣነ ዘይከኣልኩሉ ንሳ እያ ኩሉ ነገር እንደገና ክትምህረኒ።

ንሱ፡ ከመይ ማለትካ እዩ?

ንሳ፡ ብዛዕባ እንታይ ይኸደኑ እንታይ ይበልዑ፡ እንታይን ብኸመይን ይዛረቡ ወዘተ....።

ንሱ፡ (ብኣንክሮ ትጥምቶ)

ንሳ፡ (ስሒቡ ሓቑፉ ናብ ኣፍ ልቡ እናኣጸግዓ) ብሓጺሩ ካልኣይቲ ኣደይ እያ ክትከውን። ዋላ ሓንቲ ፍሉይ ነገር ኣይፈጽምን፡ ኩሉ ግዜ ከም ጅግና'ያ ክትቆጸረኒ። ዋላ ካብ ብዙሕ ነገራት ይኸልክላ ጸቡቕ ገይራ እያ ክትርዳኣኒ። ምስ ተመርዓወት ከኣ በዓልቤታ ወትሩ ምሳይ እናኣውዳደረት ከማይ ክኸውን እያ ክትትምኒ። ብሰንከይ ምስ ዓለም ምሉእ እያ እትብኣስ። ንዘገድኣኒ ከኣ'ሞ ፈጺማ ኣይትምሕርምን እኳ ኣይትብለሎምን እያ። ኣነ ከኣ ክሳዕ ዝዕበዩት ትዕቢ ኩሉ ግዜ ከም ህጻን እናሓቖፍኩ እየ ከሐንቅቓን ክከናኸናን።

ንሱ፡ ከምዚ ክትብል እንከለኻ፡ ጓልና እትገብሮ ኩሉ ወድና ክገብሮ ኣይክእልን እዩ ማለትካ ድዩ?

ንሳ፡ ኖኖ። ንሱ ዋላ ክገብሮም ይኽእል፡ ቅድም ክመሃሮም እዩ ዘለዎ። ደቀንስትዮ ግን እዚ ክእለታት ሐያዊኦ እየን ዝውለዳ። ኣቦ ጓል ምኻኑ ሓበን ኩሉም ኣቦታት እዩ።

ንሱ፡ እንታይ እሞ፡ ቀልጢፉ ተመርዕያ ብምኻድ እንድያ'ሞ ንሓዋሩ ምሳና ዘይትነብር ኩይና።

ንሳ፡ እው፡ ግና ንሕና ኩሉ ግዜ ኣብ ልባ ምስኣ ኣለና። ስለዚ ናብ ዝኸደት ትኽድ ዋላሓንቲ ለውጢ ኣየምጽእን እዩ። ደቀንስትዮ ዘይከኣልዎ ፍቕርን ሓልዮትን ሐዘን ዘውሉዳ መላእኽቲ እየን።

ምሕደራ ግዜ ንሰራሕተኛታት ደቀንስትዮ

ምስ ቅድሚ ሚእቲ ዓመታት ዝነበረ ግዜ ብምውድዳር፡ ህይወት ደቀንስትዮ፡ ሳላ ጻዕርን ቃልሰን፡ ኣብ ዝተናወሐ ግዜ ኣብ ዝሓሸ ደረጃን ኩነታትን ይርከብ ኣሎ። ኣብ መንግስትና ከም ሓያላት ምኻነን ብቐጥታ ንብሰኻ ምኽኣል፡ ካብ ዘቤት ወጻኢ ካልእ ሓላፍነት ናይ ህይወት ምስኻም፡ ትምህርትን ርእሰ ዕግባትን ምህላው ዝኣመሰሉ ብዙሓት ረቛሒታት ወሲኽና ንርከብ። ብኡ መጠን ከኣ፡ ንሕያውነትና ዝያዳ ትብዓት፡ ንንጽህናና ርእሰ ተኣማንነት፡ ንፍቕርና እምነት ወሲኽናን ደሪዕናን ክንኑብር በቒዕና ኣለና።

የግዳስ፡ ካብ ቤት ወጺእና ክንሰርሕን ገዛእ ርእስና ክንክእልን ደኣ ዋላ ንብቃዕ'ምበር፡ እቲ ጉዕዞ ማዕርነት ኣብ ፍርቂ ጉዕዞኡ'ምበር ጌና ናብቲ ናይ መወዳእታ መልክዑ ብዘይ ምብጻሑ፡ ተደሪቢ ጾር'ውን ኢና ወሲኽና ዘለና። እዛ ሰራሕተኛ ጓለንስተይቲ ዝያዳ ካልእ ብዛዕባ ስራሕን ደርቢ ጾርን ሓላፍነትን ትስከም። መዓልታዊ ከኣ ህይወታ ብሓደሽን ተደጋጋምን ብደሀታትን እያ ህይወታ እትፍልጦ።

ስለ ዝኾነ፡ ንግዜና ብጥበብ ምምሕዳር፡ እቲ ይጽናሓለይ ዘይበዝሎን ግዜያዊ መፍትሒ ጾርናን እዩ ዝኾውን። ምኽንያቱ ስሩዕን ጽፉፍን ምሕደራ ግዜ፡ እኹል ጻዕሪ እንተ ደኣ ሓዊስናሉ፡ ዘይፈትሖ ሽግርን ዘይሰግር ብደሃን የለን። ምሕደራ ግዜ ብምጥቃም፡ ቀዳምነታት ክንሰርዕ፡ ንዘቤታውን ናይ ስራሕና ዕዮታትን ሚዛን ከም ዝሕሉን እዩ ዝገብር። ንገለ ካብቲ ኣተግባብራኡ ዝምልከት ነጥብታት ከኣ ደሰዑ።

ንግሆ ቀልጢፍካ ብምትንሳእ፡ ንዘለና ናይ ወሽጥን ደገን ስራሓት ከም ቀዳምነታቱ ምስራዑ፡ ኣብ ኢድና እንታይን ክንደይን ዓይነት ዝፍጸም ስራሕ ይጸበየና ኣሎ ንምፍላጥ እዩ ዝሕግዘና። ረብሓታት ኣንጊህካ ምትንሳእ፡ ነታ መዓልቲ ብኸመይ ንጀምራ ክንሓስብ እኹል ግዜ ብምርካብ፡ ንጥፈታትና ክንሰርዖን ብኣጋኡ ክንጅምርን ስለ ዘኽእለና'ዩ።

ግዜና ምዕቃብ፡ ብኣንጊህካ ምትንሳእ እዩ ዝርከብ። ምኽንያቱ ንግሆ ተንሲእና ኑቲ ዘቤታዊ ዕዮታት ብቐለሉ ብምጽፋፍ፡ ንስራሕና ብዘይ ዋላ ሓደ ሰክፍታን ሻቕሎትን ክንወፍር ስለዘብቅዓና፡ ዝያዳ ኣፍረይቲ ከም እንኸውን እዩ ዝገብረና። ካብ ስራሕና ኣብ እንምለሰሉ ከኣ ንገዛእ ርእስናን ንስድራቤትናን ዝኸውን እኹል ግዜ ንረክብ።

ማዕከር ናይ ንጥፈታት መወዳእታ ሰሙን ምህላው ኣገዳሲ እዩ። ንኣብነት ኣብ ክንዲ ኣስቤዛ እንገብረሉን ንዕዳጋ እንወርደሉን ዘይፍለጥ ኩይኑ ንግዜና ካብ ዝቃጸጸና፡ ኣብዚ መወዳእታ ሰሙን ጥራይ ናይ ምሉእ ሰሙን ኣስቤዛ ምስ እንገብር፡ ግዜና ክንቁጥብን ኣእምሮና ከዕርፍን እዩ ዝሕግዘና። ካልእ ኣብ መወዳእታ ሰሙን ጥራይ ክንፍጽሞ ዝደለ ንጥፈታት ብምሕሳብን ብውሳንን ከኣ ምትግባርናዎም። ብፍላይ ኣብዚ ግዜዚ፡ ሳላ ቴክኖሎጂ፡ ማዘክርና እንጽሕፈሎምን ተመሊኦም ኣብ ሰዓቶም ዘዘኻኽሩን ከም ላፕ ቶፕን ተንቀሳቓሲ ቴሌፎናትን ኣለዉና።

ኣብ ሞያና ዝያዳ ሓላፍነታውያን ምኻን፡ ኣብ ስራሕ ኴንና ብዛዕባ ገዛን ዘቤታዊ ንጥፈታትን ክንሓስብ የብልናን። ሓላፍነታውያን ምስ እንኸውን ኢና፡ ዝያዳ ኣፍረይትን ብሉጻትን እንኸውን። ናይ ስራሕና ንጥፈታት'ውን ከምኡ ንገዛና ሐዚናዮ ክንከይድ ወይ ብዙሕ ክንሓስበሉ ኣይግባእን። ስራሕና ኣብ ግቡእ ሰዓቱ እንተዚዝም፡ ብኣስራሕትናን መሳርሕትናን እንኽበርን እንፍቶን ምኻንና ነረጋግጽ። ዝኾነ ሰብ ንስራሕና ኣመልኪቱ ኣጸቢቑ ክወጣወጠልና የብሉን።

ኣብ ሓደ እዋን ብዙሕ ስራሓት ምፍጻም፡ ሓደ ካብቲ ነጥብታት ምሕደራ ግዜ እዩ። ደቀንስትዮ ከኣ ኣብዚ ነጥቢ'ዚ ብተፈጥሮኣን ሓያላትን ክኢላታትን'የን። ብዙሃኽእልና መጠን ብሉጻት ኣፍረይቲ ክንከውን ይግባእ። እቲ ዝቐለለ ኣገባብ ምዕቃብ ግዜ ከኣ እዩ። ኑቲ ዘይውዳእ ስራሕና ከኣ ኣሳልጦ ይህበ። ንኣብነት መግቢ እናሰራሕና ብምሸት ክዳውንቲ ክንሓጽብ ወይ ገዛ ከጸሪሪ ንኽእል።

ናይ ጸባሕ ውጥን ምህላው፡ ብተብተብ፡ ታህዋኽን ብዘይ ምሕሳብን ናብ ተኣፋፊ ውሳኔታት ከይንኣቱን ንሰራሓትና ብዘይ ጽሬት ከይንፍጽሞምን እዩም ዝሕግዙና። ጸባሕ እንኸይደና ኩናን እንምገቦ መግቢ፡ እንፍጽሞም ስራሓት ኣቐዲምና ለሚ ምምዳብ፡ ኣብ ውዱእ ግዜ ብሓሳብ ንዘውዳእ ግዜና ክንዕቅብን ከመሓድርን የኽእለና። እቲ ዝተዓቀበ ግዜ ከኣ ንኣዝዩ ህጹጽን ኣገዳስን ንጥፈታት ህይወትና ክውዕሎ የኽእል።

"ኣይፋለይ" ምባል ምምሃር፡ ኑቲ ካብ መደብና ወጻኢ ዝጋጥመና ካልእ ንጥፈታትን መጸዋዕታ ሰብትን ክንዝጽግን ከወግድን እዩ ዝሕግዘና። ዋላ'ውን ኣብ ስራሕና፡ ናይ ሓባር ስራሕ ከዘውትር እንክለና፡ መዓስ ንሶማማዕን መዓስ ኣይንሰማማዕን ብጥበብ ፈሊጥና፡ ከይፈራሕናን ከይተሰከፍናን "ኣይፋል" ኢልና ክንምልስ ምኽኣል ንመሃር። ብኸንደይ ናይ ስራሕ ሓላፍነታት ተኣሲርና ከም ዘለና ወትሩ ዝክር። ስራሕና ምስ ውዳእና ከኣ ንኻልኦት ክንሕግዘን ግዜና ክንህቦም ጸገም ኣይህልዎን።

ሓገዝ ምሕታት፡ ነውሪ የብሉን። ብፍላይ ንዘቤታዊ ስራሕና፡ ካብ ኣቦላት ስድራቤትና ደዩ መጻምድትና ሓገዝ ክንሓትት ቅኑዕን ግቡእን እዩ። ኣብ ስራሕ ክንደይ ናይ ስራሕ ባልጃታት ኢና ክንጸውር ንኽእል ምፍላጥ ኣገዳሲ እዩ። ካብ ብዙሕ ስራሓት ጀሚርካ ንኹሉ ከይዛዘምካዮ ምትራፍ፡ ዓቕምኻ ፈሊጥካ ትጀምሮ ስራሕክን 100% ብዓወት ክትፍጽሞን ይምረጽ።

ተሰፋ ምህላው፡ መፍትሕ ናይ ኩሉ ነገር እዩ። ግዜና ብጥበብ ንምምሕዳር፡ ዝኾነ ነገር ክንፍጽምን ክንብድህን ንኽእል ምኻንና ርድኢትን ኣረኣእያን ክህልወና ኣለዎ። ዋላ'ኳ ንሕጊዝን ብሓባር ንሰርሕን እንተሎና፡ ተሰፋ ምግባርን ምህላውን ደኣ'ምበር፡ ምንእኣስን ተሰፋ ምቑራጽን ኣይሕግዘናን እዩ። ንሕና ሰራሕተኛታት ደቀንስትዮ ከኣ ወሰንቲ እቲ ናይ ወሽጥን ናይ ደገን ኣጨናቒ ስራሕ ንስርሕ ብምኻንና፡ ብተሰፋን ርእሰ ተኣማንነትን ጥራይ እዩ ብዓወት ዝፍጸም።

ንመጻምድቲ ኣብ ዘቤታዊ ስራሕ ምጽንባር፡ ሓጋዚን ኣድላይን እዩ። ዝለናዮ ግዜ ደቀንስትዮ ካብ ገዛ ወጺአን ስራሐን ቁጠባ ገዛን ሃገርን የራጉዳ እንተ ደኣ ሃልየን፡ ደቂ ተባዕትዮ ኣብ ዘቤታዊ ስራሕ ክሰጥፉን ክዋስኡን እንታይ ዘሕፍርን ዘሕፅምን ጸገም ኣለዎ። እኳ ደኣ ብኣንጻሩ ርትዓውን ሰብኣውነታውን እዩ።

ስለዚ፡ እቲ ዝያዳ ኣካላዊ ሓይሊ ዝሓትት ዘቤታዊ ንጥፈታት ብጥበብ ሓሲብናን መሚናን፡ ኑቲ ሓላፍነት ከም ዝካፈሎ ምግባር። እንተ ውሒደ ምቅጽጻር ቁልዑን ምክትታሎም ኣብ ትምህርቶም ገዛን ኣገዳሲ ዓቢ ሓገዝ እዩ።

እምበኣርከስ እዞም ልዕል ኢሎም ዝተዘርዘሩ ነጥብታት፡ ካብቶም ብዙሓት ውሑዳት ካልእ ንስራሓትና ቀዳምነታት ክንሰርዕን ግዜና ክንዕቅብን ዝሕግዙና፡ ነጥብታት ምሕደራ ግዜ እዮም። ብዙሓት ባዕልና'ውን ክንወሰኸሎም ንኽእል ኢና።

ካብ ኣገረምቲ ሓቅታት ደቀንስትዮ

- ✓ ዝጠዝሑ ደቂ ተባዕትዮ ኣብ ግዜ ቀትሪ ክውለዱ እንከለው፡ ዝጠዝሓ ደቀንስትዮ ከኣ ኣብ ግዜ ለይቲ እየን ዝውለዳ።
- ✓ ልቢ ደቀንስትዮ፡ ካብ ናይ ደቂ ተባዕትዮ ንላዕሊ ብቐልጡፍ ትወቅዕ።
- ✓ ሒቕታ ካብ ንደቀንስትዮ ንላዕሊ ንደቂ ተባዕትዮ ትሕዞም።
- ✓ ጸጉሪ ደቀንስትዮ፡ ፍርቂ ሰንጣቒት ጸጉሪ ደቂ ተባዕትዮ እዩ።
- ✓ ደቂ ተባዕትዮ፡ ዝያዳ ደቀንስትዮ ደቒቕ ጽሑፋት የንብቡ። ደቀንስትዮ ከኣ ልዕሊ ደቂ ተባዕትዮ የዳምጻ።

ሕብራዊት ብርዒ

ሃብቶም ኢዮብ

ክሳዕ'ታ ናይ መወዳእታ ደወል

እዚ ኸሉ ሳዕልን ታሕትን እንበሎ ባህ ዝበለና፡ ፍረ ዘለዎ ነገር ንምግባር'ዩ። ሓደ ሸቶ ንምውቃዕ ነገራዊ ይኹን ሓሳባዊ ስንቂ ሒዝና ንበገስ። እኹል ምድላዋት የድልየና'ዩ። ግዳ ክንዲ ዝተዳለና ንዳሎ ኣብ ባይታ ብግብሪ እንተዘይ ኣርኢናዮ ፋይዳ የብሉን። ክንጅምርን ክሳዕ እታ ናይ መወዳእታ ደወል ጻዕርና ክንቅጽልን የድሊ። ምቁራጽ፡ ስሚ ዓወት'ዩ። ከም ምቁራጽ ገይሩ ንዚወት ዘፅሉ መርዚ የለን። ምቁራጽ ምስ ምውዳቕ ወይ እውን ምስ ስዕረት ክምደብ ዝኽእል ኣይኮነን። ትሕቲ ክልተኣም'ዩ። ነዛ ዓንቀጽ ክጽሕፍ ዝደረኸኒ ክልተ ኣብ ተሌቭዥን ዝረኣኹወን መደባት እየን። እታ ሓንቲ ኣብ ኤራቲቪ ዝረኣኹዋ ክትከውን እንከላ፡ እታ ኻልኣይቲ ድማ ኣብ ናሽናል ጅኦግራፊ ርእየያ። በታ ናይ ኤራቲቪ ክጅምር።

ውሉፍ ኣይኮንኩን። ብፍላይ ጉፍ ኩዑሶ እንከሎ ግን እዕዙበ'የ - ኲዕሶ እግሪ። ሰንበት ምሸት ኣብ ኤራቲቪ ቻነል 2 ጸወታ ሊቨርፑልን ኤቨርተንን እርኢ ነይረ። ሓደ ዕስራ ደቒቕ ዝኸውን'ኳ እንተ ረኣኹ፡ እቲ ኣብ መወዳእታ ዝተመዝገበ ወጽኢት ግን ሓደ ነገር ምሂሩኒ። ጻዕርኻ ክሳዕ ናይ መወዳእታ ደወል ምቕጻል። እቲ ጸወታ ኣብ ሜዳ ሊቨርፑል'ዩ ዝካየድ ነይሩ። ደቂ ሓንቲ ከተማ፡ ወደባዊት ከተማ ሊቨርፑል፡ ከም ምኽኑን መጠን ናይ ነዊሕ ህልኽ ነይሩወን። እዚ ሓደ ኑቲ ጸወታ ዘሐየሎ ነጥቢ'ዩ። ሊቨርፑል ሻምፒዮን ንምኳን ኣብ ቅልስ ስለ ዘላ እንተ ተሳዒራ ካብታ ትመርሓ ዘላ ማንቸስተር ሲቲ ብኣርባዕተ ነጥቢ ድሒራ ናብዚ ናይ ጉስጢ ግጥማት (ቦክሲንግ ማች) ክትኣቱ'ያ። ወዮ ኣቐዲማ ማዕረኣ ምስ ምንባራ እቲ ናይ ነጥቢ ፍልልይ ክገፍሕ ኣይትደልን ስለዝነበረት ግድን ክትዕወት ኣለዋ። ኤቨርተን ግን ሰናፍ ኩይና ኣይተረኸበትን።

ተጻወትቲ ናይታ ኣብ ሜዳኣ ዝነበረት ሊቨርፑል ክሳዕ መወዳእታ ናብ ዓወት ተጓይዮም። እንተኾነ ጎል ከየመዝገቡ 90 ደቒቕ ከም ዝኣኸለ ዝሕብር ደወል ተደዊሉ። ጸወታ ተወዲኡ ማለት እዩ። ንዝጠፍአ ግዜ ንምትካእ ዳግ ኣርባዕተ ደቒቕ ወሲኹ። እዘን ተወሰኽቲ ደቓይቕ እውን ተወዲአን! ግዳ ኣብእን'ውን ዝጠፍአ ግዜ ስለዝነበረ ካልኣይቲ ደወል ሓሊፉ ናብ ካልእ ደወል ምጽባይ ኩይኑ። ኩነ ድማ፡ ኣብ መበል 96 ደቒቕ ኦሪጊ ብርእሱ ንሊቨርፑል መዐወቲት ዝኾነት ጎል ኣመዝገበ። ብድሕሪኣ ጸወታ ከም ዝበቕዐ ዝሕብር ደወል ተደወለ። ናይ መወዳእታ ደወል!!

ኣተኣታትዋ ናይታ ጎል ንባዕሉ ኣገራሚ'ዩ ዝነበረ። ቫንዳይክ ንኲዕሶ ናብ ልዳት ምስ ቀልዓ ልዕሊ ወርወር ዝሓለፈት መሰለት። ስለ'ዚ እውን ንድሕሪት ናብ ቦርታኡ ገጹ ክስጉም ጀመረ። ሓላው ልዳት ናይ ኤቨርተን ነታ ልዕሊ ወርወር ልዳት ክትከይድ ትብል ዝነበረት ኲዕሶ ነጢሩ ብኢዱ ተንከፋዋስ ንታሕቲ ገጻ (ናብ ሜዳ) ክትምለስ ጀሚራ። ኣብ ባይታ ከይዓለበት እንከላ ኦሪጊ ብርእሱ ሃሪሙ ኣመዝገባዋ። ካብ ምምዝጋቡ ንላዕሊ ተሰፋ ከይቁረጸ ክሳዕ ውሽጢ ቦርታ ምጉያዩ ኣደናቒ ነይሩ።

ካብ'ዚ እንመሃሮ እንተ ደኣ ኣሎ፡ እቲ ዝቕልናሉ ሸቶ ንኽንወቕዕ ክሳዕ መወዳእታ ብዘይምሕላል ጻዕርና ክንቅጽል ከም ዘለና እዩ። ልክዕ ከምቲ ኦሪጊ ክሳዕ ኣብታ ቦርታ ጉይዩ ምስ ሓላው-ማዕጾ ዝተጻገዐ፡ ንሕና ድማ ክሳዕ እቲ ዝዕንቀጽ፡ ዝኸልፍ፡ ብደሆ ክንጸጋዕ ኣለና። ኑቲ ሸገር ክመጽእ ስለ ዝረኣናዮ ኣቐዲምና ኣብ ክንዲ ኢድና እንህብ፡ ኑቲ ብደሆ ውትፍ ክንብሎ ክንክእል ኣለና። ኦሪጊ ልዕሊ ልዳት ኣቢላ ትኸይድ ምንባራ ነታ ኲዕሶ ርእዩዋ እዩ። ግዳ ኣዒንቱ ናብኣ ገይሩ ሰቕ ኢሉ ናብ ልዳት ጉይዩ። እታ ኲዕሶ ክትምለስ እንከላ ኣብ ጸቡቕ ቦታ ስለዝጸንሐ ድማ ተዓዊቱላ። ንሕና እውን ኣዒንትና ናብ ዕላማታትና ብምትኳር፡ ግዳማዊ ፍጻመታት ብዘየገድስ እቲ ካብና ዝድለ ጻዕሪን ምድላውን ምስ እንገብር ክንዕወት ንኽእል ኢና። እዚ ተጻዋታይ ካብ ፈለማ ኣይኮነን ተሰሊፉ፡ ጸወታ ክውዳእ ዳርጋ ክንዲ ኣጻብዕቲ ሓንቲ ኢድ ምስ ተረፈ እዩ ተቐዪሩ ኣትዩ። ሓጻርቲ ደቓይቕ እኳ እንተ ነበራ፡ ንውሓት እቲ ዝጻወቶ ግዜ ከየቐለበ ክሳዕ'ታ ናይ መወዳእታ ደወል ብፍጥነት ተጻዊቱ። ኣቐዲሙ እውን ተመሳሳሊት ዕድል ረኺቡ ነይሩ ግን ኣየመዝገበን። ኣብኣ ኸይተደረተ ስለ ዝገየየ መዐወቲት ሸቶ ረኺቡ። እታ ጎል እቲኣ ንኣሰልጠንቲን ተጻወትቲን ሊቨርፑል ከም ብዑይ ኣዘሊላቶም።

ከኑተ-ኣእምሮ ናይቲ ሜዳ በታ ሸቶ እቲኣ ተቐዪሩ። ንሓፈሻዊ ኩነታት ናይ ጸወታ ፕሪመር ሊግ ከም ዝጸለወት እንተ ተወሰደት'ውን ግጉይ ኣይመስለንን። እዛ ጎል እዚኣ እንተዘይ ትምዝገብ፡ ንመራሒት ኣብ መንጎ ቀዳሞት ክልቦት ዝግበር ዝነበረ ህልኽ መቐረቲ ብገለ ዓቐን ምጉደለ። ቀቅድሚ እታ ናይ መወዳእታ ደወል ዝነበረ ኩነታት ከምዚ ይመስል ነይሩ። ድሕሪ እታ ደወል ነገራት ተቐያዩሩ። እታ ናይ መወዳእታ ደወል እቲ ዝሓለፈ ተሰዓ ደቓይቕ ዘይገብሮ ገይራ፤ ወጽኢት ቀዪራ። ንሕና እውን ከይተሓለልና ክሳዕ'ታ ናይ መወዳእታ ደወል ናብ ሸቶና እንተ መሪሽና ንዚወትና፡ ንስድራና፡ ንሃገርና ዓለምን ዝቕይር ወጽኢት ከምጽእ ወይ ክንምህዞ ንኽእል ኢና።

እታ ካልኣይቲ ኣብ ናሽናል ጅኦግራፊ ዝረኣኹዋ እውን ተመሳሳሊ መልእኽቲ ዝነበራ እያ። ወዲ ሰብ ካብ ኩሎም ፍጡራት ዝሕይል፡ ሓለፋ ኹሎም ንኽብበሉ ናብ ጥቕሙ ከውዕል ዝኽእል ምኳኑ ግሉጽ'ዩ። እዚ ከም ዘለዎ ሓቂ ኾይኑ ግን፡ ሓደ ዘይክሓድ ክውንነታዊ ሓቂ እውን ኣሎ። ንሱ ኸኣ ኣብዚ ኣድማስ ይኹን፡ ኣብታ ንሱ ዝነብራ ዓለም ካብ ቁጽጽሩ ወጻኢ ዝኾኑ ነገራት ኣለው። ከም ኣብነት'ኳ ህባባት ኑትጉ እሳተ-ጎመራ ክንወስድ ንኽእል። እዞም ነገራት እዚኦም ከም ዘጋጥሙ ወይ ከም ዘየጋጥሙ ክገብር ኣይክእልን እዩ። ግዳ ብጥበቡ ክዕዘቦምን ካብኦም ጥቕሚ ክረክበን ይኽእል። ኑቶም ልዕሊ ዓቕሙ ዝኾኑ ማሰርሓት ወይ ፍጻመታት ይረብሓሎም። ካብ ቀጽጽርና ወጻኢ ንዝኾኑ ብደሆ ኢደና ክንሃብ ዘይኮንና፡ ብትኸረት ንተዓዚብ - ብድሕሪኡ ካብኡ እቲ ዝጠቅም ንወሰድ። ኣብ ናሽናል ጅኦግራፊ ዕስለ ኣንበሳ ክበኣሱ ርእዩ።

ካብኦም ፍንትት ኢሉ ኸኣ ሓደ ዝበኣሲ ይዕዘቦም። ብመሰረት እቲ ዝገልጽ ዝነበረ ጋዜጠኛ ዝበሎ፡ ዝበኣስ ሰጋ ኣንበሳ ደፊቱ እዩ። 'በየናይ ዓቕሙ'ዩ ከምኡ ክገብር?' ነበረ ሕቶ ናይቲ ጋዜጠኛ።

እቶም ኣናብስ ምብኣሶም ቀጺሎም። ኣዘዮም ተናኸሱን ተመናጨቱን። ኣማሲያኡ ክፈላለዩ ኸለዉ ሓደ እምብዛ ተሃሲዩ። ብዝሒ ደም ፈሲሱዎ ወዲቑ። ሞይቱ ድማ። ክሳዕ እታ ናይ መወዳእታ ግዜ ክዕዘብ ዝጸንሐ ዝበኣሲ ኑቲ ዝሞተ ኣንበሳ ጉቲቱ ወሲዱ። ልክዕ'ዩ ዝበኣሲ ንኣንበሳ ከውድቖ ኣይክእልን'ዩ። ግዳ ኣበይ ከም ዝጥቀም ስለዝፈለጠ ንቕልስ እቶም ኣናብስ ክሳዕ መወዳእታ ስለዝተጸበዩ ተዓዊቱ።

እሳተ-ጎመራ ምስ ኣጋጠመ እውን ምስ ዙሓሉ ዝግ ምስ በለልና ኢና እንጥቀመሉ። ንሱ ዘውጽኦ ማድናት እንወሰድ። ዝበኣሲ ኸኣ ከምኡ'ዩ ገይሩ። ኑቲ ዝተዓዘቦ ኩነታት ናብ ረብሓኡ ቀይሩዎ። መታን ክረብሓሉ ግን ክሳዕ እታ ናይ መወዳእታ ደቒቕ፡ ክሳዕ እታ ንዓኡ እትምችእ ናይ መወዳእታ ግዜ ደወል ተጸብዩ። ሰብ'ውን ስምዒታዊ ኹነ ነገራዊ ብደሆታት ክገጥሞ ይኽእል። ዓቕሙ ብዘየገድስ ግን ካብ ምሕላም ከቋርጽ የብሉን። ምስ ሕልምታቱ ዝጸንሐ ሰብ ዕድል ኣብ ዝተዋህቦ ከም ዘድምዕ ፍሉጥ'ዩ። እቲ ግዜኡ ብኸንቱ ዘሕለፈ ግን ዋላ ዕድል እንተ መጽኣቶ ባዕሉ የንፍራ።

ኣብ ቅድድም ብሽክሊታ እንተ ረኣና፡ ኣብ መወዳእታ ኣብ ዝግበር ቅጽበታዊ ውድድር ክትዕወት እንተ ኼንካ፡ ክሳዕ እታ ናይ መወዳእታ ደወል እትህረም ምሉእ መዓልቲ ኣብቲ ጸወታ ክትህሉ ኣለካ። ጸቡቕ ክትጻወት ወዓልካ ኣብ መንጎ እንተ ኣቋሪጽካ ዕወት ናይ ቅጽበታዊ ውድድር ክትከውን ኣይትኽእልን። ዕወታት ንኽንሕዘን፡ ዓወትና ድማ ክንዕቅብ እንተ ኼንና፡ ክሳዕ'ታ ናይ መወዳእታ ደወልና ክንጽዕር የድሊ። ኣብ ፈለማ መድረኽ ናይ ጉዕዞና ዓወት እንተ ኣመዝጊብና እውን ዓወትና ክንዕቅብ ጻዕሪ የድልየና እዩ።

ትዕዝብቲ

ብዙሕ ምስ ዘይዓበዪ ኣብ ወጻኢ ሃገር ዝቕመጥ ወዲ ሃገር፡ ብኣጋጣሚ፡ ኣብ ሓደ ቦታ ተራኺብና። እቲ ፈለማ ዓሰርተ ሳዕ ክጥምተኒ ምስ ረኣኹዎ ጸቡቕ ኣይተሰምዓንን። ደሓር ግን ከኑታት ግዲ ተረዲኡዎ ቀርብ በለኒ'ሞ 'እቲዶ ትርእዮ ኣለኻ?' ኢሉ ንሓደ ብቖትሩ ኣልኩል ዝሱቲ ዝነበረ ሰብ ኣመልከተልይ። ቤተ-ሰቡ ምኳኑን ካልእን ብዙሕ ኣዕለሉኒ - ብዛዕባኡ። ቅድሚኡ ግን ብዋዛ ኣምሰሉ፦

"እንታይ ደኣ ዘይትሰቲ ንሰኻኸ?" በለኒ።

"ንምንታይ?"

"ንኽትዘናጋዕ"

"ኣነስ ኣብ ማሰተ ገንዘብ ምጥፋእ ብዙሕ ኣይብርሃንን'ዩ"

"የብልካን ደዩ?" በለ ብኢዱ ናይ ገንዘብ ምልክት እናገበረለይ።

"ኣለኒ። ግና ሓንሳእ ክልተ ሳዕ ሰቲኻ ብድሕሪኡ ኣብ ሂወትካ ጽልዋ ዝህልዎ እንተ ኾይኑ እንተዘየጥፋእካ ይሓይሽ" ምስ በልኩዎ ናብ ዘመዱ ኣመልከተለይ።

"ብቐዳማይ ናይ ገዛ ኽራይ ተሸገረ ይብል ነይሩ። ናይ ኢለክትሪክ ብዙሕ መጺኡዎ ዝዘረቦ ኣይፈልጥን። እዚ ኹሉ ዕዳ እንከሎዎ ኣብ እንዳ ባር የምሲ" ኩብል እንከሎ ብዙሕ ዝደንጸዎ ይመስል ነበረ።

"ዝኸፍሉሉ ይህልዉ. . . . ." ዘረባይ ኣየወድኣንን።

"ተመሃሮ ቁልዑ ኣለውዎ። ንዕኦም ንመጽሓፎም ንኽዳኖም ምኽንያት ምስ ሰኣነ ኣሞኦም ከዲናቶም። ገንዘብ ዘይብሉ እንተ ዝኸውን ደሓን ነይሩ። እዚ ግን ክሕሸሽ መዓት'ዩ። ዝገርመካ ብዙሕ ዘየድልዮ ወጻኢታት እዩ ዘውጽእ"

"ዘየድልዮ'ሞ እንታይ ክኾኖ'ዩ ዘውጽእ። ምናልባት ንሰኻ ኣየድልን ትብሎ ንዓኡ የድልዮ ይኸውን"

"እስከ በል ደሓን" ዘረባይ ኣይተዋሕጠሉን። ቀስ ብቐስ ከኣ ብሓፈሻ ኣብ መንእሰያትና ዝምልከት ትዕዝብቱ ናብ ምክፋል ኣተወ። "ካብ ሰብ እኳ'ዩ ዝልቃሕ"

"እሞኸ?" በልኩዎ።

"ዝየድልየካ ነገርዶ ትልቃሕ ኢኻ?"

"ከመይ ማለት?"

"ኣብዚ ዓዲ ብዙሓት ሰባት ሓሸሽቲ ኢኹም። ብኸምኡ ኸኣ ትልቅሑ" ድሕሪ ምባሉ፡ ንዝሰዓበ ዕላል ናይቲ ዘመዱን ናይ ሓብርን ኣብነታት እናገበረ ቀጸለ። "ገንዘብ ኣብ ዘየድልየካ እንተ ኣጥፊእካ ኣብ ዕዳ ኢኻ ትኣቱ። ንዘኾነ ነገር ክትልቃሕ የብልካን"

"ዝኾነ ነገር?" በልኩዎ ሕቶ ከም ዝደለየ ስለዘይሰሓትኩ።

"እወ። ኣብ ሂወትካ ኣገዳሲ ዝኾነ ነገር ጥራይ ኢኻ ተለቂሕካ እትገዝእ። ከይተለቃሕካ ክትሓልፎ ወይ እንተ ተረፈካ ሂወትካ ዘይጽሎ እንተ ኾይኑ ምልቃሕ ኣየድልየካን'ዩ ትገድፎ።"

"ንሰኻኸ ሰብ ኣብ ምንታይ ይልቃሕ ትብል?"

"ኣብ መድሃኒት! መድሃኒት ናይ ሂወት ነገር ስለዝኾነ ተለቂሕካ እንተ ዓደግካ ነውሪ የብሉን። ኣብ ኔውሕጂ እቶም ጉራሓት ኤርትራውያን ኣወጻጽኣ ይፈልጡ እዮም። ማኪና ኣብ ክንዲ ሞዴል ሰከንድ ሃንድ ይገዝኡ። ማኪና ትጓዕዞላ ኢኻ። ሞዴል ትኹን ኣይትኹን እንታይ ይዓብሰልካ?"

ሕቶኡ ግን ምላሽ ንኽትህብ ዘፍቅድ ኣይነበረን። "እተን ሞዴል ዝኾና ብዋጋ ይሓስራ፡ ዝገርመካ ግን ኩሉ ነገረን ጥዑያት እየን"

"ሰከንድ ሃንድ ብምግዛእሲ ይቕጥብ ኣለው ማለትካ እዩ"

"የስ! ምኽንያቱ ገንዘብ ኣመጻጽኣኡ ትፈልጦ እንተ ኼንካ ሰቕ ኢልካ ኣይተጥፍኦን ኢኻ"

"ንፋዕ ናይ ቀጠባ ክኢላ ትመስል" መቐጸሊ ዘረባ እየ ሰንደየሉ።

"ዝኾነ ንብረት ክትዕድግ እንተ ኼንካ ንምንታይ ትዕደግ ክትፈልጥ ኣለካ። ንምንታይ ለሚ ትገዝእ? ድሕሪ ወርሒ ክትገዝእ ዘድልየካ እንተ ኾይኑ ለሚ ኣይትግዝኣዮ።" ዘረብኡ ነዊሕ ነይሩ። ብዙሕ ካብ ትዕዝብቲታቱ ጸቡቕ ኩይኑ እሰምዓኒ።

"ሓሳብካ ቅቡል'ዩ። ገሊኡ ግን ምስ ባህሪ ናይ ዓድና ዘይሰማማዕ ይመስለኒ" ኢለዮ። ብዙሕ ድሕሪ ምዕላልና ሰምና ከይተፋለጥና ተፈላለና።

ስፖርት

ተስፋልደት መብራህቱ

ሳውዝሃምተን ሓድሽ ኣሰልጣኒ ቆጺራ

እንግሊዛዊት ክለብ ሳውዝሃምፕተን ንኣውስትራልያዊ ዓለሚ ራልፍ ሃሰንሁትል ከም ሓድሽ ዓለሚኣ ማዚዛቶ። ሃሰንሁትል ብረብዕ እዩ ብወግዒ ከም ኣሰልጣኒ ሳውዝሃምፕተን ኮይኑ ተመዚዙ። እዚ ኣውስትራልያዊ ኣሰልጣኒ ምስዛ ክለብ ናይ ክልተ ዓመትን ፈረቓን ውዕል ክኸትም እንከሎ፣ ብረብዕ ምሸት ሳውዝሃምፕተን ብዑተዝሃም ኣብ ናይ ፕሪመርሊግ ግጥም ሰለስተ ብሓደ ኣብ ዝተረትዐትሉ ምስ ደገፍቲ'ታ ጋንታ ኮይኑ ነቲ ጸወታ ድሕሪ ምዕዛቡ ቀዳም ኣንጻር ካርዲፍ ንመጀመርያ ግዜ ነዛ ጋንታ መሪሑ ክኣቱ እዩ። ኣሰልጣኒ ማርክ ሁዩስ ድሕሪቲ ኣንጻር ማንቸስተር ዩናይትድ ብናይ ሓቦር ወጽኢት ዝተዛዘመ ጸወታ ንስሩዩ ካብ ስርሑ ከምዝተባረረ፣ ረብዕ ንዝተኻየደ ጸወታ ደማ ግዜያዊ ኣሰልጣኒ ከልቨን ደቨስ ነታ ጋንታ መሪሑዋ ከምዝኣተወን ይፍለጥ። ሃሰንሁትል ኣቐዲሙ ኣሰልጣኒ ጀርመናዊት ክለብ ኣርቢ ላይብዚግ ዝነበረ ኮይኑ፣ ኣብ ትሕቲ መሪሕነቱ ላይብዚግ ኣብ ውድድር ቡንደስሊግ ኣገዳሲ ብቐዓት ከተርኢ ምኽኣሉ ብደገፍቲ ናይታ ጋንታ ልዑል ተቐባልነት ከምዝነበሮ ይፍለጥ። ይኹን`ምበር፣ ኣብ መሰርሕ ምስግጋር ተጻወትቲ ምስ ዳይረክተር ላይፕዚግ ብምግርፋጡ'ዩ ካብታ ጀኣመናዊት ክለብ ክሰናበት መሪጹ። ሳውዝሃምፕተን ክሳብ ሕጂ ተኻዪዱ ኣብ ዘሎ ጸወታታት መበል 18 ተርታ'ያ ሒዛ ዘላ።

ዘይተሰዓርነት ኣርሰናል ቆጺሉ

ኣብ ትሕቲ ኣሰልጣኒ ኡናይ ኢምሪ ተሓዲሳ ቀሪባ ዘላ ኣርሰናል፣ ድሕሪ 2006 ንፈለማ እዋን ኣብ ስታድዩም ኦልድ ትራፎርድ ናይ ፕሪመርሊግ ዓወት ክትጎናጸፍ ዝለዓለ ግምት ዝተዋህባ'ያ ነይራ። ኣሰልጣኒ ማንቸስተር ዩናይትድ ሆዜ ሞሪኖ ኑዩም ኣብ ቀረባ እዋን ከም ጠንቂ ሕማቕ ወጽኢት ክጥቀሱ ዝጸንሑ፣ ኣጥቃዓይ ሮሜሉ ሉካኩን ኣክፋሉ ፖል ፖግባን ኣብ መንበር ተቐየርቲ ብምቕማጥ እዩ ነቲ ግጥም ኣትዩም። ጸወታ ገና 26 ደቓይቕ ጥራይ ምስ ተላዕለ፣ ሓደ ካብ ብሉጻት ሓለውቲ ልዳት ዓለም ዝኾነ ዴቪድ ደሂያ፣ ተጻዋታይ ኣርሰናል ሽኮርዳን ሙስታፊ ብርእሱ ንዘዕረመሉን ክትምዝገብ ብዙሓ ትጽቢት ዘይተዋህባን ኩዕሶ ከምኸና ብዘይምኽኣሉ ብመንገዲ ሓድሽ ቴክኖሎጂ (ናይ ጎል ሕንጻጽ ቴክኖሎጂ) ጸዲቓ። እንተኾነ ግን መራሕነት ኣርሰናል ክንጸ 4 ደቒቕ ክቕጽል ኣይከኣለን። ኣንቶኒ ማርሺያል ንዩናይትድ ኣመዓራርዩዋ። እዘን ጋንታታት በዚ ወጽኢት ናብ ዕረፍቲ ከምርሓ እንከለዋ፣ ኣብ ካልኣይ እብረ`ውን ቀዳማ መራሕነት ዝሓዘት ኣርሰናል ኢያ ነይራ - ማርቆስ ሮጆ ናብ ገዛእ ልዳቱ ብዘቖጸራ ሸቶ። ይኹን`ምበር፣ እዚ መራሕነት`ውን ነዊሕ ዕምሪ ኣይነበሮን። ካልኢታት ጸኒሑ ጀስ ሊንጋርድ ንማንቸስተር ዩናይትድ ደገሙ ኣመዓራርዩዋ።

ኣርሰናል ኣብ ትሕቲ ኣላይነት ኡናይ ኢምሪ ንቕዳሞት ክልተ ጸወታታት ድሕሪ ምኽሳራ፣ ኣብ ዝሰዓቡ 20 ጸወታታት ከይተሳዕረት ትግስግስ ኣላ። እዛ ክለብ ኣብዚ ንነዊሕ እዋን ርእሳ ዘድኸነትሉ ስታድዩም ነጥቢ ምምቓላ ሕማቕ ወጽኢት እኳ እንተዘይኮነ፣ ኣሰልጣኒኣ ኡናይ ኢምሪ ግን በዚ ወጽኢት ብሓፊሹ፣ ሊንጋርድ ብዘመዝገበሉም ካልኣይቲ ሸቶ ደማ ብፍላይ ከም ዘይተሓጎሰ'ዩ ድሕሪቲ ጸወታ ገሊጹ። እዚ ካብ ፈረንሳዊት ፒኤስጂ ናብ ኢምሬትስ

© AP

ዝመጸ ስፓኛዊ ዓለሚ "ከም ዝመስለኒ ነዚ ግጥም ቀሊስናዮ ኢና። ብፍላይ ኣብ ካልኣይ እብረ ብዝርኣናዮ ብቕዓት ክንዕወት ይግብኣና ነይሩ'ዩ። ንሶም ቀልጢፎም ተመዓራርዮም፣ ንሕና ደማ ኣገዳስቲ ዕድላት ኣባኺንና። ብፍላይ ኣብ ማስመር ምክልኻልና ክንመሓየሽ ኣለና፣ ብዘበቕዓትና ግን ሕቡን እየ" ክበል እንከሎ፣ ኣብ ኦልድትራፎርድ ዘይማእመኦ ዘሎ ኣሰልጣኒ ዩናይትድ ሆሴ ሞሪኖ ብወገኑ፣ ጋንትኡ ብዘርኣየቶ ናይ ምቕላስ ወኒ ብምንኣድ፣ ተጻወትቱ ብዘፈጸሙዎ ጌጋታት ግን ኣይተሓጎሰን። "ኣብ ክልተ ግጥማት (ንግጥም ኣንጻር ሳውዝሃምፕተን ወሲኽካ) ኣርባዕተ ሸቶታት ኣመዝጊብና ነጥቢ ደማ ተማቒልና። ጌጋታት ፈጺምና ኢና። ዋግኡ ደማ ክንከፍል ተቐሲብና። ገለ ገለ ተጻወትተይ ንብምሉኡ እዚ ወቕቲ ኣይተጻወቱን። ኣብዚ ግጥም ግን ልዕሊ ዓቕሞም ጸዒቶም'ዮም፤ ኣዘዮም ደማ ደኺሞም። ኣብ ሓደኛ ቦታታት ኩዕሶ ኣብ ነጥፍኣሉ ዝነበርና እዋን ደማ እዩም ተጻወትቲ ኣርሰናል ተረባሒቲ ነይሮም" ክበል ገሊጹ።

ሞሪኖ ኣንጻር ኣርሰናል ኣብ ፕሪመርሊግ ካብ ዘካየዶም 16 ግጥማት፣ ሓንሳብ ጥራይ እዩ ተረቲዑ። ኣብ ሽውዓተ ግጥማት ክዕወት እንከሎ፣ ኣብ ሸሞንተ ጸወታታት ደማ ማዕረ ተፈላልዩ። ማንቸስተር ዩናይትድ ኣብዚ ወቕቲ ኣብ ኦልድትራፎርድ ዓሰርተ ሸቶታት ተመዝጊቡዋ ኣሎ። እዚ ብዝሒ ሸቶታት ልዕሊ ዝሓለፈ ዓመት ኣብ ምሉእ ወቕቲ ኣብ ገዛእ ሜዳኡ ዝተመዝገባ ሸቶታት ኮይኑ ታሪኽ ሰሪዱ'ሎ። ኣርሰናል ኣብዚ ዓመት ስፖርት ካብ ዘካየደቶም ጸወታታት፣ ምስ ኩሉ ጸቡቕ ብቕዓታ ንቕዳማይ እብረ ብመራሕነታ ክትዛዘሞ ኣይከኣለትን ዘላ።

ኣብ ካልእ ግጥማት ፕሪመር ሊግ፣ ቸልሲ ኣንጻር ዎልቨስ ገጢማ ክልተ ብሓደ ደማ ተረቲዓ። ሩበን ሎፍተስ ቺክ ኣቐዲሙ ንቸልሲ መራሕነት ኣትሐዘዋ እኳ እንተነበረ፣ ተጻወትቲ ዎልቭስ ራውል ጂመነዘን ጆታን ኣብ ናይ 4 ደቓይቕ ፍልልይ ብዘመዝገቡወን ክልተ ሸቶታት፣ እቲ ግጥም ብዓወት እታ ኣንጻር ዓበይቲ ክለባት ፕሪመርሊግ ተወዳዳሪት ዝኾነት ዎልቭስ ተዛዚሙ።

ሊቨርፑል ናብ ስታድዩም ተርፍ ሙር ገይሻ ኣንጻር በርንሊ እያ ገጢማ። ኣብ ቀዳማይ እብረ ብወገን ክልቲኤን ጋንታታት ዝተመዝገበ ሸቶ ኣይነበረን። ድሕሪ ዕረፍቲ ጃክ ኮርክ ኣብ መበል 54 ደቒቕ ንበርንሊ መራሕነት ከትሕዝ እኳ እንተኸኣለ፣ ጀይምስ ሚልነር 8 ደቒቕ ጸኒሑ ንሊቨርፑል ኣመዓራርዩዋ። ተጻወትቲ ሊቨርፑል በዚ ደው ኣይበሉን። ኣብ መበል 69 ደቒቕ ብመንገዲ ፈርሚኖ'ኣብ ተወሳኺ ሰዓት ደማ ብመንገዲ ሻኪሪ ብዝተመዝገበ ሸቶታት 3ብ1 ተዓዊቶም።

ቶተንሃም ኣንጻር ሳውዝሃምፕተን ኣብ ዝገጠመትሉ ድማ 3ብ1 ተዓዊታ። ንሸቶታት ቶተንሃም ቅድምን ድሕሪን ዕረፍቲ ሃሪ ከይን ሉቃስ ሞራን ሶን ሂዩንግ ሚንን ከምዝዮገቡወን እንከለው፣ ኣውሰቲን ደማ ንሳውዝሃምፕተን ካብ ስዕረት ዘይተናግፍ ሸቶ ኣቖጺሩላ። ብዘይካዚ ፋልሃም ምስ ሌስስተር ሲቲ፣ ኤቨርተን ደማ ምስ ኒውካስትል ብተመሳሳሊ ሓደ ብሓደ ተፈላልየን ኣለዋ። ኩለን ክለባት ፕሪመርሊግ 15 ግጥማት ከካይዳ እንከለዋ፣ ማንቸስተር ሲቲ ብ41 ነጥቢ መራሕነት ጨቢጣ ዘላ ጋንታ'ያ። ሊቨርፑል ብ39፣ ቶተንሃም ብ33፣ ቸልሲ ብ31፣ ኣርሰናል ምስ ቸልሲ ብተመሳሳሊ ነጥቢ ብጹብሰልታ ሸቶ ተበሊጻ ክሳብ ሓምሻይ ተርታ ሒዘን ኣለዋ። ማንቸስተር ዩናይትድ ደማ ብ23 ነጥቢ ሻሙናይ ተርታ ሒዛ ትርከብ። ኣጥቃዓይ ኣርሰናል ፒር ኤምሪክ ኣበምያንግ ብ10 ነጥቢ ኮኾብ ኣመዝጋቢ ሸቶ ዘሎ እዩ፣ ሃሪ ከይን ብትሸዓተ፣ ሰርጂዮ ኣጉዌሮ፣ራሒም ስተርሊንጉ ግለን ሙሬን ካሉም ዊልሰንን ደማ ነፍሲ-ወከፎም ሸሸሞንተ ሸቶታት ብምምዝጋብ ይስዕቡዎ ኣለው።

ፔሌ፡ "ማራዶና ካብ መሲ ይበልጽ" ይብል

ወሩይ ብራዚላዊ ተጻዋታይ ኩዕሶ እግሪ ፔሌ፡ ማራዶና ካብ መሲ ኣጸቢቑ ከም ዝበልጽ ገሊጹ። ሓቢን ካታሎናዊት ባርሳ ዝኾኑ ሰጳኛውያን ኣንድሬ ኢኔስታን ዣቪ ሀርናንደዝን ንመሲ "ኣብ ታሪኽ እቲ ዝበለጸ ተጻዋታይ" ክብሉ ድሕሪ ምዝራቦም'ዩ ፔሌ ነዚ መግለጺ ንምቅዋም፡ ማራዶና እቲ ዝበለጸ ተጻዋታይ ዝብል ዘሎ። ፔሌ ምስ ፎልሃ ዲ ሳኦ ፓውሎ ዝተባህለት ጋዜጣ ብራዚል ኣብ ዝገበሮ ቃለ መሕትት "መሲ ሓንቲ ክእለት ጥራይ'ያ ዘለቶ። ብጺጋማይ እግሩ ምጽዋት" ክብል ነዚ ሓሙሸተ ግዜ ብሉጽ ተጻዋታይ ዓለም ዝተሰምየ መሲ ኣቆናጺቡዎ። ፔሌ ሰጳኛውያን ኢኔስታን ዣቪን ብዛዕባ ዝሃቡዎ ርእይቶ ኣብ ዝመለሰሉ "ጸወታ ኣብ ምስትምቓር ክንፈላለ ንኽእል ኢና" ክብል'ዩ መሊሱ። ፔሌ ብተወሳኺ "ብርእሱ ልክዕነት ዘለዎ፡ ብኽልተ እግሩ ድላዩ ዝጻወትን ዝቖልዐን ተጻዋታይ ከመይ ኣብልኩም ምስ ብጺጋማይ እግሩ ጥራይ ዝጻወት ከተውዳድሩዎ ትኽእሉ" በሃላይ'ዩ። ፔሌ ኣብ ዝገበሮ ቃለ መሕትት፡ ንጀርመናዊ በከንፓወርን ሆላንዳዊ የሃን ክሩፍን'ውን ኣድኒቑዎም ኣሎ። ብዛዕባ ብራዚላዊ ነይማር ኣብ ዝተሓተተሉ ከኣ "ካብ ፈረንሳዊ ምባፐ ዝሓሸ ተጻዋታይ'ዩ" ክብል'ዩ ተወሳኺ ዘይብሎ ተዛሪቡ። ወዲ 78 ዓመት ፔሌ፡ ሩሲያ ኣብ ዘኣንገደቶ ዋንጫ ዓለም ብጸገም ጥዕና ከም ዘይኸደ ኣይርሳዕን። ንሱ ዝመጽእ ዋንጫ ዓለም 2022 ክዕዘብ ከም ዝደሊ'ዩ ዝገልጽ። ብሉጽ ኣርጀንቲናዊ ተጻዋታይ ኩዕሶ እግሪ ዝነበረ ዲያጎ ማራዶና ንመሲ ብምንቃፉ ምስቲ ተጻዋታይ ኣብ ባእሲ ከም ዝኣተወ ጋዜጣታት ኣርጀንቲና ይገልጻ፡ ካብ ጸወታ ኩዕሶ እግሪ ካብ ዝእለ ናይ ኣልኮል፡ ሓሽሽን ምኽሳዕን ጸገም ዘጥረየ ማራዶና ምስ ፎክስ ስፖርት ኣብ ዝገበሮ ቃለ መሕትት "ንመሲ መራሒ ጋንታ ክትገብሮ ኣጸጋሚ'ዩ። ምኽንያቱ ቅድሚ ጸወታ 20 ግዜ'ዩ ናብ ዓይኒ ምድሪ ዝኸይድ" ክብል ነቲ ተጻዋታይ ዘሊፉዎ። ማራዶና ብተወሳኺ "ኣሰልጣኒ ሃገራዊት ጋንታ ኣርጀንቲና እንተዝኸውን ነይረ፡ ነዚ ወዲ 31 ዓመት ተጻዋታይ ኣይምጸዋዕኩዎን" ክብል ኣብ ልዕሊ መሲ ዘለዎ ጽልኣት ብዓውታ ገሊጹ። ብርክት ዝበሉ ደገፍቲ ሃገራዊት ጋንታ ኣርጀንቲና፡ መሲ ከም ማራዶና ንሃገሩ ኣየበርክተላን ዝብል ርድኢት ከም ዘለዎም'ዩ ዝሕብር።

ባርሳ፡ ዓወት ኮፓ ደል ረይ ኣመዝጊባ

ቅድሚ ሓደ ወርሒ ኣብ ዝተኻየደ ግጥም ቀዳማይ እግሪ ኮፓ ደል ሬይ፡ ባርሴሎና 1ብ0 ተዓዊታ ምንባራ ይዝከር። ኣብዚ ናይ ረብዕ ምሸት ግጥም፡ ኣሰልጣኒ እዛ ካታሎናዊት ክለብ ኤርኔስቶ ቫልቨርደ ኣብ ተጻወትቲ ምቅያር ክገብር እንከሎ፡ ወዲ 17 ዓመት ተጻዋታዩ ሪኩ ፑይግ ደማ ከይምቕ ክኢሉ። ኣብ ቀዳማይ እብረ ሙኒር ኤል ሓዲዲ፡ ደኒሰን ማልኮልምን ንባርሳ መራሕነት ከትሕዙዋ እንከለዉ፡ ኣብ ካልኣይ እብረ ደማ ደኒስ እንደገና ብዘወሰኻ ሸቶ ነታ ካብ ሰን ሓንቲ ሸቶ ዘቖጸረት ካልቱራል ላዮነስ ብናይ ክልተ እብረ ወጽኢት 5ብ1 ኣሰኒፉ ናብ ዝቕጽል መድረኽ ሰጊራ። ኣብዚ ወቕቲ ናብ መኣርዕ ባርሴሎና ዝተጸንበረ ማልኮልም፡ ኣብዚ ግጥም ብዘገጠሞ ማህረምቲ እናነብዐ ካብ ሜዳ ክወጽእ እዩ ተራእዩ። ስለዚ ደማ ንነዊሕ ዝበለ እዋን ካብ ጸወታ ክርሕቕ ስግኣት ኣሎ። ውድድር ኮፓ ደል ረይ፡ ኣብ ዝሓለፉ ኣርባዕተ ዓመት ስፖርት ናይ ባርሴሎና ውድድር እናተባህለ እዩ ዝግለጽ። ምኽንያቱ እዛ ክለብ ኣብ ኣርባዕቲኡ ዓመት ዋንጫ ናይዚ ግጥም ስለ ዝጨበጠቶ።

ምልክታ

ቤተልሄም ታደሰ - እምነት ኣማኑኤል
ሊድያ ስልጣን

ሓዳስ መጽሓፍ

ኣሸንኳይዶ ኣብ ውዕሎ ገድሊ ዘይወዓሉ፡ እቶም ዝወዓሉውን ንባዕሎም ከኣምንዎ ዘጸገሞም መድረኻት ሰውራ ኤርትራ 1965 - 73 ብኸመይ ከም ዝተሰግረ፡ ኵናት ሓድሕድን ኣሉታዊ ጊደ ናይ ወጻኢ ሓይልታትን፡ ምስረታ ሰውራዊ ሰልፊ ህዝቢ ኤርትራን ተርኡን፡ ሚስጥራዊ ዲፕሎማሲያዊ ቁርቁስ ንዘተ ሰላምን ቅድሚ ሕጂ ዘይተቓልዐ ታሪኽ ተሓኤ፡ ህዝባዊ ሓይልታትን ህዝባዊ ግንባርን በቲ ምኡዝ ላዛኡ ኣዘንትዩልና ኣሎ።

መሰረታዊት መጽሓፍ ዓረብኛ
ትርጉም ትግርኛ
ኣሕመድ መሓመድ ዑመር፡ ፋሃድ ዓምር፡ ዑቕባስላሴ መሓሪ (ወዲ ቐሺ)

ኣርትዖት፡
ኢንጅ. ጸጋይ ተኽለሚካኤል ገብረህይወት

ምልክታ ጨረታ

ኮርፖረሽን ቴሌኮምኒኬሽን ኤርትራ ናይ ብርኪ. ማሕበር (ኤሪተል)፡ ኣብ ዝተፈላለየ ቦታታት ኣስመራን ከባብን ዝርከባ ኣብያተ ጽሕፈታትን፡ መሳርሒታትን ተተኺልሉ ዘሎ ቦታታትን፡ ብኮንትራት ብጽሕፈት ዘጽሪ ስለዝደለየ፡ ነዚ ዝሰዕብ ረቛሒታት ዘማልኡ ኣወዳዲሩ ክቖጽር ስለዝኾነ ተሜረትቲ ይዕድም።

1. ተሜረትቲ ናይ 2018 ዝተሓደሰ ናይ ኣገልግሎት ጽሬትን ተዛመድቱን ፍቓድ ንግዲ ዘለዎምን ናይ 2018 ግብሪ መንግስቲ ዝኸፈሉ ቅብሊትን የቕርቡ።
2. ተሜረትቲ ዝርዝር ሓበሬታ ዝጸሪ ቦታን ቅጥዒ ጨረታን ዝሓዘ ሰነድ ኣብ ከባቢ. መኽዘን ኤሪተል ካብ ዝርከብ ቤት ጽሕፈት ኣካል ዕድጊ ቁጽሪ 3 ክወስዱ ይኽእሉ።
3. መኽበሪ ጨረታ 10,000.00 (ዓሰርተ ሽሕ) ናቕፋ የትሕዙ።
4. ጨረታ ምልክታ ካብ ዝወጸሉ ዕለት ጀሚሩ ን12 ተኸታታሊ መዓልታት ክፉት ኮይኑ ይጸንሕ። ንጽባሒቱ ኣብ ግዜ መዓልቲ ስራሕ፡ ሰዓት 10፡00 ቅድሚ ቀትሪ ኣብ ጎደና ሰማእታት ቁጽሪ 11 ዝርከብ መአከቢ. ኣዳራሽ ማእከላይ ቤት ጽሕፈት ኤሪተል፡ ተሜረትቲ ወይ ሕጋውያን ወከልቶም ኣብ ዝተረኸብሉ ድማ ይኽፈት።
5. ኣብ ናይ ኤለክትሮኒክስ መሳርሒታት ዝተተኽሉ ቦታታት ዘጽርዩ ተሜረትቲ፡ ሰብ ተሞኩሮን ብቑዕ መሳርሒታትን ዘውንኑ ምስ ዝኾኑ ቀዳምነት ይወሃቦም።
6. ኤሪተል ዝሓሸ ኣማራጺ. እንተረኺቡ፡ ብምሉኡ ወይ ብኽፊል ጨረታ ናይ ምስራዝ መሰሉ ዝተሓለወ እዩ።

ኮርፖረሽን ቴሌኮምኒኬሽን ኤርትራ ናይ ብርኪ. ማሕበር (ኤሪተል)

Se Sembel Enterprises Sh.Co

Tel: --291 1 187920 Fax: -- 291 1 181508 PO Box 5781 Asmera, Eritrea
E-mail: sembel@gmail.com.er   Tin No. 10-008-351

Notice

Notice is hereby given to the public that the share holdersof Sembel Enterprise at their extraordinary general meeting conducted on October 15, 2018 at its head officereelected Dr. Bimnet Abraha Eng. Tseggai Elias Eng. Ermias Solomon to continue as board members and Eng. Ermias Solomon as General Manager to manage the company as of December 24, 2017.

Share Holders of Sembel Enterprise Share Company

BISHA MINING

Bisha Mining Share Company
P.O. Box 4276
Asmara
Eritrea

Tel: (+291) 1124941
Fax: (+291) 1124941
www.bishamining.com

VACANCY ANNOUNCEMENT

Bisha Mining Share Company is inviting applicants for the following positions for Bisha site project.

1. Position: Mobile Mixing Unit (MMU) Operator
   Department: Mining
   Number required: One (01)
   Contract Type: Indefinite

Primary purpose

- The role of a MMU Operator is to effectively manage on bench explosives product via MMU for blasting operations in a timely manner.

TASK DESCRIPTION EXPANDED TO CORE PERFORMANCE AREAS

1. Planning
   - Attend Daily toolbox.
   - Assess designated route for charging to commence.
2. Conduct drilling preparation and operations
   - Monitoring safe practices and processes for MMU operations.
   - Ensuring that all processes fall in alignment with relevant, procedures and company policies.
   - Reporting unsafe situations and hazards in the work place.
   - Operate equipment with in its capabilities.
   - Ensure compliance with operations associated with the storage, handling and transporting explosives.
   - Liaise with Blaster/ Shot firer, Supervisor and blast crew on daily requirements.
   - Ensure MMU is full in preparation for charging, Sodium, ANPP, Emulsion, Water and fuels.
   - Crush ANPP as directed by Magazine Crew Leader.
   - Ensure housekeeping of the MMU is completed.
   - Conduct daily pre start on equipment
   - Conduct and coordinate loading and manufacturing activities appropriately
   - Record and report non-conformances in operation of all equipment.
   - Ensue Q/A completion throughout stemming operation, report and rectify abnormalities.
   - MMU operator duties will include priming, charging, tie in and stemming as directed by the Drill & Blast Supervisor or alternatively to the Drill and Blast Superintendent.
   - Complete relevant workplace inspections.
   - Good communication and personnel skills.
   - Follow direction and report to the Blaster all operational charging issues.
   - Time management skills.
   - Conduct Hiab operation as directed for the operations and support within the Bisha Mine.
3. Writing Reports
   - Ensure documentation is completed correctly (e.g.: pre-starts, loading sheets and daily explosive usage etc.)

Unique Requirements / Other Information

- Physically fit and strong. Positive attitude to work. Heat tolerant.
- Operating Hiab Truck
- Operatin Manitou

Qualification
Grade 10
Grade 4 Driving License is required for this role

Knowledge and Experience:
Operating Heavy trucks for 5 Years

Bisha Mining Share Company
P.O. Box 4276
Asmara
Eritrea

Tel: (+291) 1124941
Fax: (+291) 1124941
www.bishamining.com

Technical Skills	Behavioral Skills
Analytical Skill	Communication (English & local language)
Attention to detail	Accuracy
Problem solving skill	Ability to work under pressure
Plan, Organize & Execution skills	Ability to work toward strict deadlines
Ability to work long shifts	Assertiveness and Results oriented
Risk management	Good interdepartmental communication

2. Position: Hiab and Water Truck Operator
Department: Mining
Number Required: three (03)
Contract type: indefinite

Primary Purpose:

- The role of Hiab/Water truck operator is to effectively manage the loading and unloading of drill consumables to and from the drill rigs,
- Ensure the drills are continually filled with water and assist with container and IBC removal from the magazine area.

TASK DESCRIPTION EXPANDED TO CORE PERFORMANCE AREAS

- Monitoring safe practices and processes for Hiab and Water Truck Operations.
- Ensure that all processes fall in alignment with relevant, procedures and company policies.
- Reporting unsafe situations and hazards in the work place.
- Operate equipment within its capabilities.
- Conduct daily pre-start check-up on equipment.
- Delivery of drill consumable to and from the rigs.
- Removable of sea containers and IBCs from Magazine area.
- Ensure drills are full of water from continues operations.
- Record and report non-conformances in operation of all equipment.
- Complete relevant workplace inspections.

UNIQUE REQUIREMENTS / OTHER INFORMATION

- Physically fit and strong
- Positive attitude to work. Heat tolerant.
- Operating Hiab Truck.
- Operating water Truck.
- Good verbal and written communication skills.
- Willingness to be trained on MMU Operations to assist with filling of Emulsion, ANPP, Water and Sodium.

Qualifications:
• Must have minimum grade 4+ driving licence • Grade 8

Knowledge and Experience:
At least 2 years experience in operating heavy ridge trucks

Technical Skills	Behavioural Skills
• Attention to detail • Analytical skill • Problem solving skill	• Communication • Assertiveness • Interpersonal relations • Ability to work towards strict deadlines • High safety attitude

3. Position: HME Boilermaker
Department: HME Maintenance
Number Required: One (01)
Contract type: indefinite

Primary Purpose

- Carries out general "Boilermaker / Welding / Fabrication" work/ repairs on Mining equipment. (Bucket repairs; fabrication of steps & handrails; door frames; etc.)

TASK DESCRIPTION EXPANDED TO CORE PERFORMANCE AREAS

1. Planning
   - Follows the "Planned Maintenance Schedule".
   - Makes a list of parts and equipment required.
2. Implementation of the Plan
   - Identifies the highest priority for each day and focus on completing relevant tasks.
   - Ensures good housekeeping.
   - Lays out, positions and secures parts and assemblies according to specifications, using "straight bridge"; combination square; callipers; and ruler.
   - Tack-welds or welds components and assemblies, using electric, gas, arc, or other welding equipment. First assesses the area to be welded.
   - Operates manual and automated welding units and equipment by depositing metal from electrode to work piece and joins the edges.
   - Uses disc grinder to smooth out, weld, or grind parts prior to welding.
   - Maintains correct length of arc and speed of movement to form specified depth of fusion and bead.
   - Welds in flat and vertical planes (all position welding).
   - Examines weld for bead size and other specifications.
   - Grinds or cleans weld joint of work piece.
   - Fabrication of new or replacement parts for equipment; ladders; walkways; covers; etc.
   - Assembles component parts, using hand and small power tools.
   - Follows other instructions relating to the position.
   - Ensure safety requirements are fulfilled at the work place, including leading Field Level Risk Assessment (FLRA) and proper use of the appropriate PPE. Report any safety issues/incidents.
   - Comply with mine's cardinal rules and other safety, environmental or other rules and standards as directed. Identifies any hazards in the work place.
   - Attends technical and other training as required by supervisor.
3. Writing Reports & Data Control
   - Compile daily; progress reports as requested.

Qualifications:
Formal Trade for Ex-Pats (Boilermaker / Welder) Grade 12 for locals

Knowledge and Experience:
3 - 5 years relevant experience

Technical Skills	**Behavioural Skills**
Computer Literacy (MS Office – Intermediate,)	Communication (English)
Attention to detail	Integrity
Analytical skill	Prioritizing skills & multi-skilling
Boilermaker & Welding experience	Ability to work towards strict deadlines
Problem solving skill	High level of accuracy
Drivers Licence Grade 2	Self-motivation

General Information and other requirements:

- Place of Work: Bisha.
- Salary: As per Company salary scale.

Additional requirement for Nationals:

- Having fulfilled his/her National Service obligation and provide evidence of release paper from the Ministry of Defense.
- Present clearance paper from current/last employer.
- Testimonial documents to be attached (CV, work experience credentials, a copy of your National Identity Card etc.).
- Only shortlisted applicants would be considered as potential candidates for an interview.
- Application documents will not be returned to sender.
- All applications should be sent through the post office.
- Deadline for application: 10 days from the day of publication in the Newspaper.
  - Address: Please mail your applications to;
    Bisha Mining Share Company,
    P. O. Box 4276 Asmara, Eritrea
  - Note to Eritrean applicants:
    Please send a copy of your application to
    Aliens Employment permit Affairs,
    P. O. Box 7940 Asmara, Eritrea.

ታደሰ ተኸለ

ሃገራት፡ ንዕደና ኣብ ክርሲ ባሕሪ ይቀራረባ

እናሰፍሐ ዝኸይድ ዘሎ ቴክኖሎጅን ዘመናዊ ትሕተ-ቅርጽታት ህንጻታትን ዝጠልቦ ዘዩቋርጽ ቀረብ ማዕድናት ንምርካብ፡ ሓያሎ ሃገራት ንውቅያኖሳት ዓለም ከም ምንጪ ጸጋታት ይጥምታኦም ከምዘለዋ ተሓቢሩ።

ካብ ጽፍሒ ምድሪ ዝርከብ ማዕድናት እናተጓሕጎሐ ኣብ ዝኸደሉ ዘሎ ግዜ፡ ሓያሎ ኣፍረይቲ ዘመናዊ ናውቲ ኤሌክትሮኒክስ፡ ካብ ትሕቲ ማያት ዓለም ዝርከብ ሃብቲ ማዕድን ናይ መጻኢ ተስፋ ከም ዘኾነን ክቕጽል ዝጸንሐ ዕደና ባሕሪ ብዘይዳ ክውሰኽ ከም ዝኽእል ይገልጻ ኣለዋ።

ብርክት ዝበላ ሃገራት ኣብ ትሕቲ ማያት ዝርከብ ዕደና ብመጠኑ ከቢይዳ ከም ዝጸንሓ ዝሕብሩ ምንጭታት፡ ኣብዚ ግዜ እዚ ህንዲ እውን ምስ ካልኦት ክትመጣጠር ናይ ትሕቲ ባሕሪ ዳህሳሳት ክተካይድ ትቀራረብ ምህላዋ የረድኡ።

ዓለምለኸ በዓል-ስልጣን ባሕሪ ዝ ሓያሎ ሃገራት ዝዳለዋሉ ዘለዋ ዕደና ብዘምልከት ሕግታትን ናይ ዋንነት መሰላትን ኣብ ቀረባ ግዜ ከም ዝእውጅ ትጽቢት ኣብ ዝግበረሉ ዘሎ እዋን፡ ኣብ ኢንዱስትርያዊ ፍርያት ዝተመስረተ ቁጠባ ዘለወን ብዙሓት ምዕራባውያን ሃገራት እውን፡ ዕደና ከቢይዳ ተቐሪበን ከም ዘለዋ ጸብጻባት ይሕብሩ።

ኣብ ዓሚቝ ማያት ዘገልግሉ ብርቱዕ ዝንቀሳቐሱ ናይ ኩዕታን ብሱብ ዝዘወሩ ሳብ ማሪንን፡ ህንዲ እትርከበን ብዙሓት ሃገራት ኣዳልየን ከምዘለዋ ምንጭታት ገሊጾም።

ሓጺናዊ ማዕድናት፡ ካብ ምድሪ ብ15 ዕጽፊ ኣብ ኣዝዩ ዓሚቝ ማያት ከምዝርከብ ዝገልጹ ጸብጻባት፡ ነዚ ንምጉሕጓሕ ከም ህንዲ ዝኣመሰላ ሃገራት ክሳብ 6 ኪሎ-ሜተር ትሕቲ ጽፍሒ ማያት ዝርሕቕ ቦታ ዝበጽሕ መሳርሒ ቀሪበን ኣለዋ።

ዓለምለኸ በዓል-ስልጣን ባሕሪ ንህንዲ ዝፈቐደላ ናይ ዕደና ሕዛእቲ፡ ኣስታት 75 ሽሕ ኪሎ-ሜተር ክበጽሕ ከም ዝኽእል ይግመት። ኣብ ካናዳ ዝርከብ ናይ ትሕቲ ባሕሪ ኩባንያ ዕደና እውን ኣብ ጥቓ ሰላማዊ ውቅያኖስ ኣብ እትርከብ ደሴት ፓፕዋ ኩዕታ ከካይድ ተዳልዩ ኣሎ።

ኣብ ናይ በረራን ምክልኻልን መሳርሒታት ኣዝዩ ወሳኒ ግደ ዘለዎ - ‘ፍሉይ ሓመድ’ እናተባህለ ዝጽዋዕ 90 ሚእታዊት ኣብ ቻይና ጥራይ ዝርከብ ዓይነት ማዕድን፡ ኣብ ትሕቲ ባሕርታት ብጹዕቂ ስለዝርከብ ሓያሎ ሃገራት፡ ውቅያኖስ ከም ኣማራጺ ምንጪ ክኾውን ከም ዝኽእል ይገልጹ።

ዓለምለኸ በዓል-ስልጣን ባሕሪ 29 ናይ ዕደና ፈቓድ ክህብ ተዳልዩ ከምዘሎን፡ ኣብ ዝቐጽል ዓመት ሓያሎ ሃገራት ዕደና ትሕቲ ውቅያኖሳት ከምዝጀምራን ይግመት።

ኣብ ዓሚቝ ማያት ዘገልግሉ ብርጦት

ሃገራት ሰ/ኣፍሪቃ ኣብ ጉዳይ ም/ሰሃራ ይላዘባ

ልኡኽ ውድብ ሕብረት ሃገራት ኣብ ምዕራብ ሰሃራ፡ ብዛዕባ መጻኢ ዕድል እታ ግዝኣት ኣብ ዝምልከት ጉዳያት - ምስ ሚኒስተራት ጉዳያት ወጻኢ ኣልጀርያ፡ ሞሮኮ፡ ማውሪታንያን ግንባር ሓርነት ፖሊሳርዮን ይዘራረብ ከምዘሎ ተሓቢሩ።

ኣብዚ ግዜ'ዚ ፍሉይ ልኡኽ ምዕራብ ሰሃራ ዘሎ ፕረዚደንት ጀርመን-ነበር ሆርስት ኮህለር፡ ምስኦም ተሳተፍቲ ኣኼባ ተራኺቡ ከምእተዘራረበ፡ እዚ ርክባት እዚ ካብ ዝሓለፉ ሽዱሽተ ዓመታት ናይ መጀመርታ ምኳኑን ተፈሊጡ።

ኣብ ዝሓለፈ ቅንያት እውን ንፍሲ-ወከፎም ኣብ በበይኑ ኣጋጣሚታት ኣዘራሪቡዎም ምንባሩ ምንጭታት ይሕብሩ። ዕላማ ናይቲ ርክብ ምዕራብ ሰሃራ ናይ ርእሱውሳኔ መሰል ንምሃብ ዘኽእል ዝርርባት ንምብጋስ እዩ።

እስጳኛ ነታ ግዝኣት ኣብ 1975 ራሕሪሓታ ምስ ወጽአት፡ ሰራዊት ሞሮኮ ዶብ ሰጊሩ ከም ዝሓዛ፡ ኣብ 1991 ምቁራጽ ተኹሲ ክሳብ ዝግበር - ግንባር ፖሊሳርዮ ኣንጻር ሞሮኮ ክዋጋእ ከም ዝጸንሐን ይፍለጥ። ሞሮኮ ሰፊሕ ዝበለ ስልጣን ዘለዎ ናይ ርእሱምምሕዳር መሰል ክትህብ ድልውቲ ከም ዘኾነት ክትገልጽ እንከላ፡ ግንባር ፖሊሳርዮ ተወለድቲ እታ ግዝኣት ጥራይ ዝሳተፉሉ ረፈረንደም ክካየድ ይጠልብ።

ኤውሮጳ፡ ጉጅለታት ማፍያ ትሃድን

ካብ 2016 ጀሚሩ፡ ኣብ ሃገራት ኤውሮጳ ክካየድ ዝጸንሐ “ፖሊኖ” ተባሂሉ ዝጽዋዕ - ኣባላት ማፍያ እናሃደንካ ብምሓዝ ጉጅለታት ገበን ናይ ምፍራስ ስርሒት፡ ካብ ትማሊ ጀሚሩ ከም ብሓደሽ ኣብ ኢጣልያን ኣብ ሓያሎ ሃገራትን ይካየድ ከምዘሎ ተሓቢሩ።

ኣብ ሓያሎ ሃገራት ኤውሮጳ ተዘርጊሑ ከምዘሎ ዝፍለጥ ኣብ ኢጣልያ ዝመበቁሉ ‘ንድራንጌታ’ ናይ ዝተባህለ ጉጅለ ኣባላት፡ ትማሊ ክትሓዙ ከም ዝወዓሉ ተፈሊጡ ኣሎ። ኣብ ኢጣሊያ፡ በልጅዩም፡ ጀርመንን ዝርላንድን ኣብ ዝተኻየደ ስርሒታት፡ ብውሑዱ 90 ኣባላት ማፍያ ተታሒዞም ኣለዉ። ካብ ሰላሳ ኩንታል ንላዕሊ ‘ኮኬን’ ዝተባህለ ኣወላፊ ቀመምን 140 ኪሎ ዝምዝን ኣሰካሪ ቀመማትን ከም እተረኽበ እውን ተፈሊጡ።

ከም ማእከላት ዘይሕጋዊ ዝውውር ገንዘብ ኩይነን ከምዘገልግላ ዝጥርጠራ - ኣብ ከተማታት ኤውሮጳ ዝርከባ ኢጣልያውያን ዘዘውትሩወን ኣብያተ-መግቢን ጣኻታት መሸጣ ጀላቶን፡ በቲ ስርሒት ከም እተፈተሻን ብሚልዮናት ዶላራት ዝቖጻጸር ኣብ ባንክ ዘይተመዝገበ ባጤራታት የሮ ከም እተረኽበን ተፈሊጡ ኣሎ።

ኣብቲ ትማሊ ዝተኻየደ ዳህሳስ ፖሊስ፡ ላዕለዎት ኣዘዝቲ ዝርከቡዎም ሓያሎ ሸፋቱ ከተማ ከም እተታሕዙ ጸብጻባት ኣረዲኦም። እቲ ንድራንጌታ ዝተባህለ ጉጅለ ማፍያ፡ ኣብ ደቡባዊ ኢጣልያ ኣብ እትርከብ ካላብሪያ እትባሃል ቦታ ዝተመስረተ ክኸውን እንከሎ፡ ኣብ ኤውሮጳ ካብ ዝካየድ 80 ሚእታዊት ዝውውር ኮኬን ከም ዝቈጻጸር ይፍለጥ። እቲ 6000 ኣባላት ዘለዎ ሓያልን ኣዝዩ ሃብታምን ናይ ገበን ጉጅለ፡ ብቐሊሉ ከምዘይሰዓር ማዕከናት ዜና ይግምታ።

ቅድሚ ክልተ መዓልቲ ፖሊስ ኢጣልያ ኣብ ሰሲሊ ዝኣሰሮ - ከም ሰራሕ ስልማት ወርቂ ኮይኑ ዝናበር ወዲ 80 ዓመት ሽማግለ፡ “ስቲሞ ሚዞ” ናይ ዝተባህለ ጉጅለ ማፍያ ኣርኣ ኮይኑ ከም ዝጸንሐ ጸብጻባት ሓቢሮም።

ሩስያ ንቶጵርሮስ ተጠንቀቕ

ኣመሪካ ኣብ ደሴት ቆጵሮስ ወተሃደራዊ መዓስከር ከይትተክል፡ ሩሲያ ንቆጵሮስ ከም ዘጠንቀቐት ጸብጻባት ሓቢሮም። ኣመሪካ ኣብ ቆጵሮስ ወተሃደራዊ መዓስከር እንተደኣ ደኩና፡ ሩሲያ ኣማራጺታት ንኸተናዲ ከምዝደፋፍኣ፡ ከም ውጽኢቱ ድማ ኣብ ማእከላይ ባሕሪ ዘይምርግጋእ ዝፈጥር ሓደጋታት ከምዘኸትል - ሩሲያ ምግላጻ ጸብጻባት የረድኡ።

ኣብ መንጎ ቆጵሮስን ኣመሪካን ኣብ ምድኳን መዓስከራት ዘተኩረ መደባት ክካየድ ምጽንሑ፡ ኣፈኛ ሚኒስትሪ ጉዳያት ወጻኢ ሩሲያ ምግላጻ ሮይተርስ ኣብ ዘቃልሖ ዜና ገሊጹ ኣሎ።

“ኣመሪካ ኣብ ሜዲተራንያን ከምኡ ዓይነት መዓስከራት ክተዳሉ ዝተበገሰትሉ ምኽንያት፡ ሩሲያ ኣብ ሶርያ ብዝረኸበቶ ዓወት ንዝተፈጥረ ኣቓልቦ ንምጽራር ተባሂሉ እዩ” ክብል ሮይተርስ ነታ ኣፈኛ ብምውካስ ይሕብር።

ኣፈኛ መንግስቲ ቆጵሮስ ግና፡ “እታ ደሴት ካብዚ ዝኣቶ ንላዕሊ ኣብ ዘይምርግጋእ ክትኣቱ ድልየት ከምዘየለን፡ ኣብታ ሃገር ወተሃደራዊ ሓይሊ ክየዝዘ ዝደሊ ወገን ከምዘይርከበን” እዩ ኣረዲኡ።

ካብ ብዙሓት ዜናዊ ካብ ኣመሪካ ዝተዋህበ መብርሂ ከም ዘየለ ምንጭታት ይሕብሩ።

ቆጵሮስ፡ ሩሲያውያን በጺሖም ሃገር ዝናፍቑዋን ዓበይቲ ሰብ ዋኒን ሩሲያ ዝንቀሳቐሱላን ደሴት እያ። እቲ ሰሜናዊ ክፋላ፡ ኣብ ሰብዓታት ብሰራዊት ቱርኪ ብምውራሩ፡ ቋንቋ ቱርኪ ዝዛረቡ ቆጵሮሳውያን ዝቦሑሉን ናይ በይኑ ምሕደራ ዘለዎን ግዝኣት እዩ።

ኣብቲ ዓለም-ለኸ ኣፍልጦ ዘለዎ ክፋል ቆጵሮስ፡ ክልተ ናይ ብሪጣንያ ወተሃደራዊ መዓስከራት ከምዝርከብ ይፍለጥ። ኣብ ቀረባ እዋናት ድማ፡ ኣብ ዋሽንግቶን ናብ ዝርከብ ኤምባሲኣ ወተሃደራዊ ወኪል (ኣታሽ) ከም ዝለኣኸት ይሕበር።

ነፈርቲ ሓይሊ ባሕሪ ኣመሪካ ተጋጪየን

ኣብ ገማግም ጃፓን ኣብ ዝርከብ ማያት፡ ኣብ በረራ ነዳዲ እናመልአ እንከለዋ ካብ ዝተጋጨዋ ነፈርቲ ሓይሊ ባሕሪ ኣመሪካ፡ ሓደ ወተሃደር ብህይወት ተረኺቡ ሽዱሽተ ግና ክሳብ ሕጂ ደሃዮም ከም እተሳእነ ጸብጻባት ሓቢሮም።

ኢዋኩኒ ካብ ዝበሃል መዓስከር ዝተበገሳ ነፈርቲ ሓይሊ ባሕሪ ኣመሪካ፡ ኣብ በረራ እንከለዋ ነዳዲ ናይ ምምላእ ልምምድ የካይዳ ከም ዝነበራ፡ ኣብ ሓድሕደን ብዘጋጠመ ግጭት ተሓምሺሸን ናብቲ ባሕሪ ከም ዝወደቓ፡ ትማሊ ዝተፈነወ ዜና ኣረዲኡ።

ኣብ ውሽጢ እተን ነፈርቲ ክልተ ኣብረርትን ሓሙሽተ ኣባላት ሓይሊ ባሕርን ከም ዝነበሩ ዝሕብሩ ጸብጻባት፡ ካብቲ ሓደጋ ሓደ ብህይወት ዝተረኽበ ኣባል ሓይሊ ባሕሪ ኣብ ሆስፒታል ተዓቒቡ ከምዘሎ ገሊጾም።

ኣብ ዝሓለፈ ወርሒ ብተመሳሳሊ ኩነታት፡ ሓንቲ ኤፍ.ኤ. ሆርኔት ዝዓይነታ ነፋሪት ሓይሊ ባሕሪ ኣብ በረራ ብዘጋጠማ ብልሽት ናብ'ቲ ባሕሪ ድሕሪ ምንቋታ፡ እቶም ክልተ ኣብረርቲ ብህይወት ከም ዝሰረሩ ተሓቢሩ ነይሩ።

ብመሰረት ሓብራዊ ስምምዕ ጸጥታ፡ ኣስታት 50 ሽሕ ሰራዊት ኣመሪካ ኣብ ጃፓን ከም ዝርከቡ ጸብጻባት ይሕብሩ።

ተረኛ ፋርማሲ	ዕለት	ኣድራሻ	ቁ.ስልኪ
ቤት መሸጣ መድሃኒት ማይ ጃሕጃሕ	7/12/2018	ጎደና 173-18 ቁ.21 ከባቢ ማይ ጃሕጃሕ ጥቓ ህዝባዊ ቤት ንባብ	127582

ፋርማሲ ቁ.1 መዓልታውን ለይታውን ኣገልግሎት ትህብ ቁ.ቴሌፎን 127565

Sabur Printing Services